

Aurland kommune

Kommuneplanen sin handlingsdel med økonomiplan

2014 - 2017

Handlingsdelen gjev grunnlag for kommunen si prioritering av ressursar, planleggings- og samarbeidsoppgåver. Kommuneplanen sin handlingsdel skal vidare konkretisera tiltak innanfor kommunen sine økonomiske rammer. Handlingsdelen skal rullerast årleg. Dette er i samsvar med plikta etter kommunelova til å utarbeida økonomiplan, som kan vera ein del av handlingsdelen. Kommunalova §5 stiller krav om at kommuneplanlegginga skal sjåast i samanheng med tilgjengelege økonomiske ressursar og økonomiplanen.

Innhald

Føreord.....	3
Aurland kommune sin handlingsdel.....	5
Framlegg til handlingsdel	6
Strategiske mål 2012 -2015.....	7
Handlingsregel for perioden 2013 – 2016	7
Kommunal Planstrategi 2012 – 2015	8
Prioriterte tema og tiltak for perioden 2012 - 2015.....	8
Utviklingsstrategiar 2012 - 2015.....	8
Prioriterte planar 2012 – 2015	9
Strategiseminar i Flåm 06.03.2013:.....	9
Planverkstad i utvala	10
Korleis prioritere tiltak og oppgåver?	11
Kommuneplanen sin handlingsdel.....	13
Næringsutvikling	13
Tettstadutvikling	17
Lokal agenda 21 og berekraftig samfunnsutvikling.....	20
Bustadpolitikk	21
Folkehelse, universell utforming og barn og unge	23
Sikkerheit og beredskap	27
Kommunale tenester	29
Dei økonomiske rammevilkåra	36
Økonomisk status og utfordringar	38
Driftsbudsjettet sine økonomiske rammer.....	44
Investeringar i perioden.....	50
Kommentarar til investeringsbudsjettet.....	51

Vedlegg:

- Kommunal planstrategi 2012 - 2015
- Grunnlagsmateriale – Analyse og utfordringsdokument i samband med arbeidet med Kommunal Planstrategi(KPS).

Føreord

Framlegg til kommuneplanen sin handlingsdel med økonomiplan for Aurland kommune for perioden 2014-2017 er ei rullering av vedteken <<Handlingsdel med økonomiplan 2013 - 2016>>. Så langt det er mogeleg er det teke omsyn til politiske vedtak og signal i sine føringane for drift og investeringar.

Kommuneplanen sin 4-årige handlingsdel

Handlingsdel med økonomiplan syner kommunen sine prioriteringar i høve til tenesteutvikling og samfunnsutvikling i perioden 2014-2017. Planen er den 4-årige delen av kommuneplanen og legg grunnlag for ei politisk styring av teneste- og samfunnsutvikling. Vedteken kommuneplan med samfunnsdel 2007-2019 og arealdel 2008-2020, ei framskriving av kommunen sine rammevilkår, nasjonale krav og føringar og trendar i samfunnsutviklinga er lagt til grunn for framlegg til prioriteringar for perioden.

Strategiseminar

Strategiseminar i Flåm 06.03.2013 markerte startskotet for rullering av kommuneplanen sin handlingsdel for perioden 2014 – 2017.

Kommunen er med i det interkommunale prosjektet **"Sogn lokalmedisinske senter"**. Forstudien er gjennomført og kommunen har forplikta seg til å vere med i eit forprosjekt. Hovudmålet i denne prosjektfasen er å nærare utgreie tenester og tilbod i Sogn LMS, utvikle modell for organisering og førebu etablering av senteret ved Lærdal sjukehus.

Kommunen har gjennom ny helse og omsorgslov fått medfinansieringsansvar for tenester i spesialisthelsetenesta. Kommunen har fått auka rammeoverføring som skal dekke desse utgiftene. Det er usikkert om betalingsansvaret er i samsvar med rammeauken.

Førebyggjande arbeid: Deltaking i prosjektet <<System for styrka læring>>. Satsingsområdet i prosjektet skal vere å utvikle den vanlege undervisningssituasjonen, fange opp dei elevane som har særlege behov og tilpasse undervisinga desse. Målsettingane er auka kvalitet i skulen og reduserte utgifter til spesialundervisning. Politisk forankring hjå skuleeigar, brei deltaking og midlar til øyremerkte midlar til kompetanseheving, er nemnt som føresetnad for eit vellukka prosjekt. Det er sju strategiområder: Tidleg innsats, entreprenørskap, psykisk helse/læringsmiljø, systematisk utvikling/lærande organisasjon, spesialundervisning, vurdering for læring og fleirfagleg integrert læring.

Sjumilssteget –Aurland kommune har gjennomført ei kartlegging og det blir tilrådd at kommunen følgjer opp med å lage ein eigen handlingsplan med tiltak for å styrke det førebyggjande arbeidet retta mot barn og unge. **Tverrfagleg samarbeid bør ha særleg fokus.** Målsettingane for planperioden er å få på plass overordna målsettingar og konkrete rutinar for samarbeid.

Folkehelselova er gjeldande frå 2012. Kommunen har fått eit utvida ansvar for folkehelsa. Kommunen jobbar no med ein kommunedelplan for helse og omsorg, samt skal starte opp kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet, friluftsliv og folkehelse, jf vedteken planstrategi.

I folkehelselova og ny helse- og omsorgslov er samarbeid med frivillige lag og organisasjonar framheva som ein mogelegheit for meir berekraftig samfunnsutvikling. Aurland kommune bør utarbeide ein frivilligheitsmelding, jf vedteken planstrategi.

Det er behov for ei heilskapleg vurdering av arealbehov innan sosial, helse og omsorg. Det blir tilrådd å selje tre til fire bueiningar ved Vårdraum til unge brukarar med hjelpebehov. Det blir vidare tilrådd å byggje eit aktivitetshus med minimum desse funksjonane på gamle prestebustadtomta: fellesareal for Vetleli og Vårdraum, ei bueining med medlevarstandard og personalbase for Vårdraum og Vetleli. Nav disponerer inntil tre bueiningar i Høydalen til vanskelegstilte. Ei bueining skal nyttast til personale og fellesaktivitetar.

Det blir tilrettelagt for avlastningsleilegheit, med medlevarstandard i gamle del av Aurland helsetun. Oppgradering av bufellesskapet ligg og inne i denne investeringspakka, men må sjåast i samband med kommunedelplan for helse og omsorg.

Det er planlagt eit bustadprosjekt "Furuly" i planperioden. Målgruppe for dette prosjektet må vurderast i samband med kommunedelplan for helse og omsorg.

Økonomi

Likviditetssituasjonen

Sjølv om Aurland har gode inntekter og ganske god økonomi merkar vi at likviditeten til tider er anstrengt. Både inntektene og utgiftene i kommunen kjem litt i periodar slik at ein er avhengig av å ha "pengar på bok" for å dekke dei daglege forpliktingane. Det vil bli utarbeidd ein finansiell strategi for å betre denne situasjonen.

Tiltak som vert tilrådd for å møte dei aukande utfordringane til kommunen er å ikkje ta opp nye lån, men heller gjere ekstraordinære nedbetalingar.

Vidareføring av reduksjon i tal årsverk jf prosessar vedtekne i Strategisk handlingsdel med økonomiplan 2011 – 2014, og vidareført neste planperiode.

Lånegjeld

Pr 31.12.2012 hadde Aurland kommune ei lånegjeld på 97,4 millionar kroner til eigne investeringar. I handsaminga av økonomiplan 2012 – 2015 vart det vedteke at det ikkje skal takast opp nye lån i planperioden, men at vi heller skal betale ned ekstra på eksisterande lån. I 2017 er det lagt inn opptak av lån på ca 6 millionar.

Investeringar

I framlegg til kommuneplanen sin handlingsdel med økonomiplan for perioden 2014 – 2017 er føreslege å investere for om lag 89 millionar kroner. Dette er ein reduksjon samanlikna med førre planperiode. Grunngevinga er likviditetsituasjonen, strategi nedbygging av lånegjeld og eit stort etterslep av vedlikehald på kommunale bygg.

Endringar og nye prioriteringar:

- Kulturdelen av AIS vert vurdert i neste planperiode. Symjehall vert prioritert i denne planperioden.
- Natursti/gangveg mellom Heggvikji – Bøen, er prioritert inn, jf planstrategi og kommunedelplan for veg og trafikktrygging.
- Samla utbyggingsstrategi innan helse- og omsorgsområdet.
- Ny barnehage i siste del av planperioden.

Stifting Otternes Bygdetun

Styre i stiftinga Otternes Bygdetun har gjeve fylgjande signal på økonomiplanarbeidet:

Det ligg føre tilsagn frå Norsk Kulturminnefond på kr 175.000 til restaurering av Eilertstova. Aurland kommune må pårekne å gje tilskot til restaurering. Stiftinga må søke om dette, men det ligg ei forplikting til medfinansiering.

Restaurering av Thomasløa er eit stort prosjekt som vil krevja vesentlege ressursar frå mange, men som i retur vil gi grunnlag for større aktivitet i tunet og restaurering av dei andre bygningane. Aurland kommune vil få søknad tilskot til restaurering.

Det er ei forventning av Stiftinga Otternes Bygdetun at kommunen bidreg med driftsmidlar i dei næraste åra.

Aurland kommune sin handlingsdel

Handlingsdelen er heimla i Plan og bygningslova jf. § 11, om kommuneplan. Handlingsdel til samfunnsdelen av kommuneplanen, vert omtala som "konklusjonen på korleis kommuneplanen skal fylgjast opp". I planen skal det vera fokus på utfordringar og anbefalte planar som skal utarbeidast, samt prosjekt og enkeltsaker, dei neste 4 åra.

Plan og bygningslova § 11 – Kommuneplan: "Kommuneplanen skal ha ein handlingsdel som angir hvordan planen skal følgjes opp de fire påfølgande år eller meir, og reviderast årlig. Økonomiplanen etter kommuneloven § 44 kan inngå i handlingsdelen".

- Handlingsdel skal innehalde eit program for å gjennomføre kommuneplanens samfunnsdel for dei fire neste budsjettåra.
- Kommunen sin økonomiplan skal inngå i handlingsdel.
- Planlagde tiltak og økonomiske prioriteringar vert knytt saman.

Pbl §11-3: "Kommuneplanens handlingsdel gjev grunnlag for kommunen sin prioritering av ressursar, planleggings- og samarbeidsoppgåver og konkretiserar tiltaka innanfor kommunen sine økonomiske rammer."

- Betre handlings- /detaljplanleggingsgrunnlag for politikarar, administrasjon og innbyggjarane i kommunen.
- Betre økonomisk styring.
- Betre samhandling mellom administrasjon og den politiske leiinga.

I det kommunale plansystemet er "*Handlingsdel med økonomiplan*" ein viktig "motor" for sortering og prioritering av tiltak framsett i delplanane. Tiltaka som vert prioriterte i planen skal medverke til at måla i kommuneplanen vert nådde!

Handlingsdel er delt inn i satsingsområda i kommuneplan for Aurland. Desse satsingsområda er <<næringsutvikling>>, <<tettstadutvikling>>, <<lokal agenda 21 og berekraftig samfunnsutvikling>>, <<bustadpolitikk, folkehelse, universell utforming og barn og unge>>, <<sikkerheit og beredskap>> og <<kommunale tenester>>.

Kommuneplan for Aurland kommune
Samfunnsdel: 2007 – 2019
Arealplan med konsekvensvurdering: 2008 - 2020

Visjon: Aurland – det naturlege val!

Kommunen sine verdiar: *Menneske i sentrum, tradisjon og kulturhistorie, langsiktige berekraftig utvikling, samt lokal ressursutnytting og foredling.*

Mål for kommunen: *Auke folketallet i kommunen, mangfaldig næringsliv, arbeidsplassar – heile året, bustadar og tomter til alle som ynskjer å busette seg i kommunen, oppretthalde busetnad i grendene, attraktive fritidstilbod, trygt oppvekstmiljø, god tenesteyting, arbeide for berekraftig samfunnsutvikling.*

Næringsutvikling	Tettstadutvikling	Lokal agenda 21 og berekraftig samfunnsutvikling	Bustadpolitikk	Folkehelse, universell utforming og barne og unge.	Sikkerheit og beredskap	Kommunale tenester
Aurland kommune skal ha heilårsarbeidsplassar innanfor eit mangfaldig næringsliv til alle som ynskjer å arbeide i kommunen	Tettstadane i kommunen skal vere attraktive bustadområde og gode møteplassar for fastbuande og tilreisande. Tettstadutviklinga skal skje med grunnlag i arkitektonisk og kulturhistorisk medvit og vere funksjonelle for alle. Aurlandsvangen skal vere eit sterkt kommunesenter med eit breitt tilbod til innbyggjarar og tilreisande.	Aurland kommune vil trekkje innbyggjarane inn i planlegging og samfunnsutforming i tråd med LA 21. Aurland kommune skal arbeide for å vere eit berekraftig samfunn med omsyn til biologisk, økonomisk, sosial og kulturell berekraft.	Busetnaden i heile kommunen skal oppretthaldast.	Utvikle eit aktivt folkehelsearbeid på tvers av faglege og organisatoriske grenser. Førebygge meir, reparere mindre.	Aurland kommune vil leggja vekt på beredskap og tryggleikssyn i alle kommunal verksemd og planlegging. Det er eit krav om at ambulansetjenesta må ha heilårleg, akutt døgn-ambulansetastasjon i Aurland.	Aurland kommune skal ha godt tjenestetilbod kjenneteikna ved: God tilpassing til innbyggjarane sitt behov, effektivitet, kvalitetsbevisste og motiverte medarbeidarar og god organisasjonskultur.

Kommuneplanen sin samfunnsdel seier kva som er viktig å halde fokus på i Aurland, oppfølging skjer via tertialrapportering og årsmeldinga

12-årige mål i kommuneplanen

4-årige mål i kortsiktig del av kommuneplanen/strategiske mål i strategisk handlingsdel med økonomiplan som gir ambisjonsnivået, dvs kva og nå

Årsbudsjett: Fokusområde, kritiske suksessfaktorar, kva er viktig å gjera for å nå strategiske måla

Administrativ gjennomgang av vedtatt mål = Verksamdsplan med dei tiltak/arbeidsmål som er viktig for å nå vedtatt mål

Framlegg til handlingsdel

Kommunestyret vedtok i møte 15.11.2012, kommunal planstrategi for perioden 2012 – 2015. Planstrategien fastsette prioriterte tema og tiltak, utviklingsstrategiar og prioriterte planar for perioden 2012 – 2015. Som grunnlag for utarbeiding av planstrategien vart det utarbeidd eit analyse- og utfordringsdokument.

Tiltak og prioriteringar vert delte inn i satsingsområda frå samfunnsdelen til kommuneplan for Aurland.

Ny plan byggjer på dei hovudpunkta og den retninga som vart vedteken av kommunestyret i sak 115/12, av 06.09.2012, samt den kommunale planstrategien.

I framlegg til investeringar i perioden 2014-2017 er det føreslege tiltak som er knytt til handlingsdel i kommuneplan. Tiltaka som vert føreslege gjennomførte, er ein lekk i å nå fastsette mål i kommuneplan, samt fylgje opp kommuneplanen sin handlingsdel med økonomiplan av 06.09.2012 og planstrategi.

Tiltak som er starta opp i 2013 og som krev investeringar vidare i perioden, er vidareførte. Tiltak som er under utgreiing og som det ikkje ligg føre avklaring på om ekstern finansiering eller driftsmessige konsekvensar, er ikkje innarbeidd i perioden.

I tråd med vedteken kommuneplan er det viktig at alle fagplanar – knytt til behov for tenesteyting både ut i frå statlege krav og kommunen si verkelegheit, vert forenkla og innarbeidd i handlingsprogrammet. På den måten vert utfordringane kommunen har i planperioden konkretisert – både omfang av tenestetilbodet og dei økonomiske konsekvensane. Målsettinga er å leggje betre til rette for politiske prioriteringar innafor samla ressursar i planperioden.

Strategiske mål 2012 -2015

Det vart fastsett strategiske mål for perioden 2012 – 2015 i plan av 08.09.2011, som det pågår eigne prosessar for. Desse vert også omtala under kapittelet om <<Kommunale tenester>>.

1. Aurland kommune skal leggje til rette for auka innflytting ved å arbeide med stadutvikling og næringsutvikling, og for å bli attraktiv i kampen om kompetansearbeidskraft og innbyggjarar
2. For å redusere risiko, og gjera oss meir robust på område der kommunen er sårbar, vil Aurland kommune arbeide interkommunalt og heve kompetansen i eigen organisasjon.
3. Aurland kommune vil arbeide med samhandling mellom administrasjon og folkevalde. Arbeidet startar opp etter valet i 2011, og skal vere ein del av folkevaldopplæringa.
4. Aurland kommune skal arbeide med omdøme både intern og eksternt
5. Aurland kommune skal utvikle ein berekraftig økonomi.

I samband med strategiseminar i Flåm i 2012, i samband med rulleringa av planen for perioden 2013 – 2016, vart deltakarane utfordra på kva som skal vera kommunen sin handlingsregel den neste perioden, med bakgrunn i dei gjeldande kriteriane realisme, samfunnsnytte, kostnad, samt at liv og helse har vore vurdert tyngst. Resultatet er synt under:

Planar er prioritert etter følgende kriterium:

- Realisme
- Samfunnsnytte
- Kostnad

Handlingsregel for perioden 2013 – 2016

- Aurland kommune skal innafor realistiske rammer sørge for å levere gode tenester, yte service og drive forvaltning basert på innbyggjarane sine behov
- Aurland kommune vurderer tryggleik, vern om liv og helse som det viktigaste i prioriteringane av prosjekt, tiltak og investeringar
- Aurland kommune skal vektlegga kvalitet framføre kvantitet i sine tenester. Kommunen skal oppnå dette ved gode gjennomarbeidde prosjekt, prioritering av kjerneoppgåver og redusere aktivitetsnivået. Dette vil føre til betre likviditet, og sikre naudsynte avsetningar
- Aurland kommune arbeide for å sikre ein berekraftig økonomi. Alle investeringar skal sjåast i samanheng med korleis dei påverkar drifta

- Aurland kommune sitt investeringsprogrammet for planperioden skal finansierast utan bruk av lån. Berre i særskilte høve skal låneopptak kunne vurderast. Dette skal betre likviditeten og kommunen sitt handlingsrom framover.

Kommunal Planstrategi 2012 – 2015

Prioriterte tema og tiltak for perioden 2012 - 2015

<i>Kommuneplannemnda i møte 24 mai og 29 august, Strategiseminar 14 og 15 februar 2012</i>	
Helse og omsorg	
Førebygging	
Frivillig arbeid	
ROS-analyse, sikring av kommunale bustadfelt, m.m	
Utvida bu- og arbeidsregion med pendlarbåt til Sogndal.	
Trygge og gode oppvekstvilkår og trygge lokalsamfunn	
Næring	
	Cruisekai
	Aurlandsvangen
	Kraftutbyggingsprosjekt
	Reguleringsplanar som er vedtekne(gjennomføring)
	Bustadfelt
	Trafikktryggingsplan
	Gangveg frå Otnes til Bøen.(Aurlandsvangen – Flåm)
	Gode rammevilkår for mineralutvinning i kommunen.
	Heilårs reiseliv

Utviklingsstrategiar 2012 - 2015

1. Strategisk mål frå <<Strategisk handlingsdel med økonomiplan 2012 – 2015>> vert vidareført: Aurland kommune skal leggje til rette for auka innflytting ved å arbeide med stadutvikling og næringsutvikling, og for å bli attraktiv i kampen om kompetansearbeidskraft og innbyggjarar.
2. Aurland kommune skal i løpet av planperioden implementera folkehelsearbeid og førebyggjande arbeid inn den kommunale aktiviteten.
3. Kulturminne og kulturmiljø må i større grad takast i bruk for å utvikle gode lokalsamfunn. Aurland har Nærøyfjorden landskapsvernområde og verdsarvparken som ein viktig verdiskapingsaktør. Det vert viktig å ha fokus på kulturen si rolle i samfunnsutviklinga, samt satse på verdiskaping bygd på kulturarverdiar.
4. Aurland kommune skal jobbe for å sikre berekraftig utvikling og det å ta vare på verdiar og tradisjonar. Kommunen skal drive heilskapleg, kunnskapsbasert kommuneplanlegging for å sikre at naturressursane kan nyttast på ein berekraftig måte.
5. Kommunen skal ha eit auka fokus på overordna planlegging.
6. Aurland kommune skal jobbe for utbygging av fysisk infrastruktur som breiband og vegar for å leggja til rette for eit velfungerande bu- og arbeidsmarknadsregion mellom Aurland og nabokommunar.

7. Aurland kommune skal i løpet av planperioden prioritere å jobbe med helse og omsorg, førebygging, frivillig arbeid, ROS-arbeid og næring.

Prioriterte planar 2012 – 2015

Planar
Reguleringsplan(områderegulering) for cruisekai på Tjøresva
Kommunedelplan for idrett, friluftsliv, fysisk aktivitet og folkehelse
Kommunedelplan for helse og omsorg
Reguleringsplan for Furuly - Lunde
Reguleringsplan for gangveg/natursti mellom Heggvikji og Bøen
Kjerneområde landbruk og kulturlandskap
Forvaltningsplan for hjortevilt
Kommunedelplan for VA
Reguleringsplan for Underdal sentrum
Kommunedelplan for klima og energi
Kommuneplan for Aurland – rullering av samfunnsdel
Kommuneplan for Aurland – rullering av arealdel

Strategiseminar i Flåm 06.03.2013:

I samband med ny rullering av plan for perioden 2014 – 2017, vart det halde nytt strategiseminar i Flåm 06.03.2013. Resultata frå SWOT-analyse og gruppeoppgåver er lagt til grunn for utarbeiding av plan.

Følgjande kom fram på seminaret:

- Trygge og gode oppvekstvilkår
- Utvikle kvalitetsindikatorar/målstyring i tenestene
- Sterke på fakta/analyse → skal ligge til grunn
- Eigarstrategiar for alle selskapa kommunen eig eller er medeigar i → kva moglegheiter ligg her?
- Betra likviditet, og kome rekneskapsmessig ajour vedkommande premieavvik.
- Berekraftig økonomi
- Solid konsesjonsavgiftsfond

Planverkstad i utvala

Det vart halde planverkstad i utvala 25.04.2013, der utvala kom med innspel til planarbeidet. I forkant av møtet vart det sendt ut grunnlagsmateriale (analyse- og utfordringsnotat) og framlegg til investeringar. I grunnlagsmaterialet vart resultata og innspela frå seminaret innarbeidd.

Drift og eigedomsutvalet hadde fylgjande innspel:

- Drifts- og eigedomsutvalet skal handsama alle planar for kommunale bustader og bygg. Føremålet med det er å betre koordinering og bruk av den eigedomsmassen kommunen allereie har, og synleggjere det totale kostnadsbiletet for kommunen sine eigedomar.
- Drifts- og eigedomsutvalet meiner at kommunen må ha større fokus på eigedomsforvaltning i åra som kjem. Det skal utarbeidast strategiar og rapportar for eigedomsforvaltning i kommunen.
- Drifts- og eigedomsutvalet tilrår at prosjektet Rehabilitering AIS inkludert symjehall vert vurdere delt opp, og at investering i nytt basseng med garderobeanlegg skal prioriterast i denne planen.
- Drifts- og eigedomsutvalet vurderer prosjektet "Gang- og sykkelveg Vangen – Heggvikji" til å vere for kostnadskrevjande i forhold til nytten. Utvalet tilrår å utgreie alternativ med sikte på monaleg reduksjon i kostnaden.
- Drifts- og eigedomsutvalet tilrår å framskande prosjektet "Forlenging av gang/sykkelveg til Bøen" fram i tid.
- Drifts- og eigedomsutvalet meiner at prosjektet "ny barnehage" bør sjåast saman med dei konklusjonane som kjem fram gjennom helse- og omsorgsplanen. Det er føremålstenleg å vurdere alternativ bruk av eigedomane.
- Drifts- og eigedomsutvalet ber om å få vurdert sal av næringsbygget i Vassbygda
- Drifts- og eigedomsutvalet er tydeleg på å redusere talet på kommunalt eigde leikeanlegg, og at leikeanlegg knytt til skule og barnehage skal prioriterast. Leikeanlegg som ikkje tilfredstiller lover og forskrifter skal demonterast.

Plan og utvikling hadde fylgjande innspel:

- Oppstart planarbeid for Nærøydalen 2016. Dersom det planlagde møte mellom interessentane i Nærøydalen krev at det vert avsett prosjektmidlar, så ber utvalet om at dette vert sett inn på budsjettet
- Forlenging av gang- /sykkelveg til Bøen vert flytt fram slik: 4 mill i 2015 og 4 mill i 2016
- Ny kunstgrasbane 6 mill i 2015 vert stroke
- Rehabilitering AIS inkl. symjehall: Utvalet legg til grunn at det vert sett på om det er mogleg for samordning med SJH av utviklingsplanane og bruk
- Opparbeiding Smiebakken: Vert vurdert lånefinansiering av prosjektet eller privat utbygging
- Gang og sykkelveg/samordning VA-anlegg Flåm: Vert lagt inn i planen
- Oppmoder om at det vert planlagt VA-anlegg frå Nigardstodni til Flåm skule (på vestsida av elva)
- Konsesjonsavgiftsfondet må brukast næringsretta til infrastruktur og utlån til private investeringar

- Nytt tiltak: Offentleg toalett og info-skilt på strekninga Vatnahalsen- Flåm sentrum. Kommunen må søkja samarbeidspartnarar for å få ei god løysing.
- Barn- og unge sin representant ber om at midlar til gang- og sykkelveggar og tiltak retta mot barn og unge ikkje vert redusert.

Oppvekst, omsorg og kultur hadde fylgjande innspel:

- Vidareføre miljøarbeidarstillinga ved Aurland barne og ungdomsskule. Stillinga bør bli fast og tilsetjing gjennom ekstern utlysing.
- Betre tverrfagleg samarbeid innan oppvekst, barnevern, helse og omsorg
- Styrkje lege- og fysioterapitenesta i institusjon
- Redusere ventetida for fysioterapitenestene. Eventuelt sjå på om det kan løysast ved samarbeid med nabokommunane Lærdal/Voss.
- Gjennomgang av organisering av helse og omsorgstenestane
- Sjå på verkemiddel for rekruttering av fagpersonale innan pleie og omsorgstenestene
- Legge til rette for kompetanseheevande tiltak for tilsette innan skulefritidsordninga
- Oppstart av forprosjektet ny barnehage endrast til 2013
- Utarbeide plan for førebyggjande helsearbeid
- Utarbeide kvalitetsindikatorar for helse- og omsorgstenestane
- Det må setjast av midlar til utvendig vedlikehald av alders- og sjukeheimen i 2013/2014
- Det er behov for å sjå på/lage ein samla plan for å ivareta *kulturskattane* kommunen eig og har ansvar for
- Delar av investeringane til Aurland idrett og samfunnshus bør skyvast ut i tid, der gjennomføring av rehabilitering av symjehallen vert prioritert.

Korleis prioritere tiltak og oppgåver?

Skule, helse og omsorgsarbeid er eksempel på typiske velferdsoppgåver som norske kommunar i dag handterer. Dette vil vere primæraktivitetane også i perioden denne økonomiplanen omfattar. Visse typar kommunale tenester vert gjennomførte fordi kommunane gjennom lov er pålagde å utføre desse oppgåvene.

MÅ-oppgåver kan ein ikkje la vere å utføre. I tillegg har ein oppgåver kommunen sjølv ønskjer eller vil gjennomføre, dei såkalla VIL-oppgåvene. Til slutt har vi mange KAN-oppgåver.

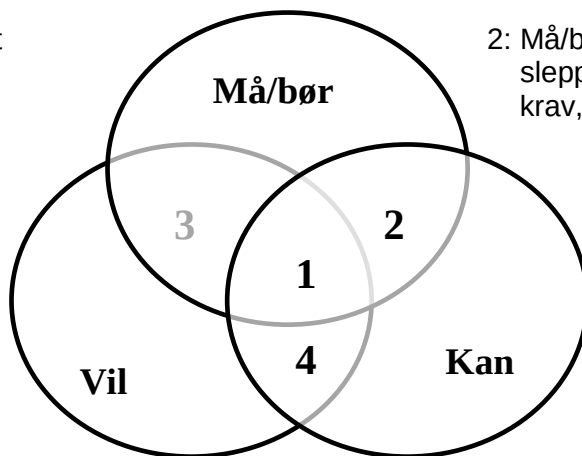
Særleg valet mellom VIL/KAN (område 4) og VIL/MÅ (område 3) kan ofte vere vanskeleg. Område 4 inneber ofte populære val retta mot veljarar/innbyggjarar, medan område 3 inneber å gjere tiltak i forhold til kommunen sine utfordringar. Det siste treng nødvendigvis ikkje vere tiltak av det populære slaget.

Prioritering av oppgåver

1: Primæraktivitet, pålagt

3: Kommunen sine utfordringar

2: Må/bør, men vil helst sleppe → eks. statlege krav, pålegg, mv

4: Kan og vil –oppgåver. Bør ressursar omdisponerast til område 3?

Kommuneplanen sin handlingsdel

Visjon: Aurland – det naturlege val!

Kommunen sine verdiar: *Menneske i sentrum, tradisjon og kulturhistorie, langsiktige berekraftig utvikling, samt lokal ressursutnytting og foredling*

Næringsutvikling

Kap: 4.1 i samfunnsdelen av kommuneplan.

Hovudmål og strategiar

Aurland kommune skal ha heilårsarbeidsplassar innanfor eit mangfaldig næringsliv til alle som ynskjer å arbeide i kommunen.

Delmål

- Reiseliv og landbruk er og skal vere viktige næringar for kommunen.
- Aurland kommune ynskjer å sikre eksisterande næringsliv og legge til rette for nye verksemdar bl.a. ved å tilby konkurransedyktige rammevilkår og lokaliseringføremonar som rimeleg kraft.
- Lønsemda for næringslivet i kommunen må aukast.
- Betre samarbeid mellom kommunen og næringslivet, mellom næringsdrivande og mellom kommunen og omkringliggande kommunar.
- Aurland kommune har gått inn med mykje kapital i selskapet Aurland Ressursutvikling AS og har via dette selskapet store eigarinteresser i to reiselivsbedrifter i Flåm. Kommunen vil framleis vere inne på eigarsida så lenge dette er føremålstenleg. Eigarinteressene til kommunen skal vurderast med jamne mellomrom av kommunestyret.
- Aurland kommune har mesteparten av aksjane i Aurland Energiverk AS. Kommunen vil fortsetje med å vere eigar for å sikra innbyggjarane ein sikker tilgang på rimeleg straum.

Tiltak

- Utvikle det etablerte næringslivet og ha eit godt tiltaksapparat for nyetablerarar (støttespelar, møte alle positivt, vere god rådgjevar, rask sakshandsaming)
- Sikre stabile og gunstige rammevilkår (kraft, kommunale avgifter, gode kommunale tenester (barnehage, skule, bustad), tilgjengeleg næringslokale og næringsareal, gunstige låne- og tilskotsordningar, mogelegheiter for kompetanseheving)
- Heilskapleg marknadsføring av Aurland – med føremonar for busetnad og etablering av næringsverksemd.
- Aurland kommune vil gjennom skulen arbeide for å gje barn og unge kunnskap og kompetanse. Entreprenørskap, lokalt næringsliv, lokalsamfunnet og lokal kultur og historie skal vere ein del av opplæringa.
- Etablere ein møtestad for ungdom frå Aurland for å oppretthalde kontakt med ungdom som flyttar ut for å ta utdanning – ein møteplass for næringslivet i kommunen og ungdommane.
- Endringar i arealbruk med omsyn til etablering av nye utbyggingsområde for eksempel hyttefelt, næringsområde og bustadfelt vert trekt inn i vurderingane ved utarbeiding av arealdelen til kommuneplanen.

- KS-115/12 - nytt delmål: Aurland kommune vil fortsetja som eineigjar i Aurland Energiverk AS, og bruka konsesjonskrafta på ein slik måte at den sikrar næringslivet og innbyggjarane ein sikker tilgang på rimeleg straum.

Styringsdokument og planar

Kommuneplan for Aurland

Vart vedteken 18.06.2009. Det vart her sett av område for næring(merka E1 – E11), i område i Dalen, Kvam, ved båt hamna til E-co, Fretheim, Botn Undredal og Nærøydalen. I tillegg kjem næringsareal i område der reguleringsplan er gjeldande eller det er sett krav om utarbeiding av reguleringsplan: Kvammadal, Gudvangen, Bakka/Tufto og Dyrdal.

Reguleringsplan for Bakka og Tufto og Reguleringsplan for Dyrdal er vedtekne og stadfesta. Reguleringsplan for Gudvangen sentrum er venta å bli vedteke i juni 2013.

Kommuneplannemnda har vedteke at hytteområder i Kvammdal skal vurderast ved rullering av kommuneplan. Det skal difor ikkje settast i gang noko reguleringsplanarbeid for Kvammdal.

Nyleg vedtekne planar som omhandlar næring:

- Kommunal planstrategi
- Reguleringsendring for del av Aurlandsvangen.
- Reguleringsplan for Ryggjatun(privat)
- Reguleringsendring for Dyrdal(privat)

Planar under arbeid

Kommunedelplan for næring

Føremålet med planarbeidet er at planen skal bidra til å etablera ein forankra næringspolitisk plattform og sikra maksimal styrke i arbeidet med å gjennomføra planen og oppnå måla for næringsarbeidet i Aurland.

Planen har fått status som kommunedelplan. Ein ynskjer på denne måten å gje planen ein formell status og knytte den opp mot kommuneplanen i kommunen. Planen skal fungere som ein samfunnsplan, og vil bli svært sentral i samfunnsutviklinga i kommunen.

I samband med planarbeidet har Menon Business Economics utarbeidd ein samfunns- og næringsanalyse for Aurland kommune.

Eigarskapsstrategi og organisering av næringsretta virkemiddel

Aurland kommune har betydelege eigarandelar i næringslivet i kommunen og samfunns- og næringsanalysen som Menon Business Economics utarbeida hausten 2012 syner at resultatane frå dette eigarskapet samla sett er godt. Kommunen ynskjer no å sjå på næringsutviklinga i samheng og lage ein tydeleg strategi for kvar me skal delta som eigar, korleis kommunen skal organisera sitt næringsutviklingsarbeid framover, kvar me bør bidra med tilskot og kvar me bør delta med lån. I samband med kommunedelplanarbeidet med næring har dette vore spelt inn ved fleire samanhengar. Sjølv om kommunedelplanen ikkje er vedteke enno, vert dette arbeidet starta opp allereie i 2013.

Næringsfond Aurland, Vik, Voss

Menon har evaluert regionalt næringsfond og konkluderar som følgjer:

“I hovedsak blir midlene i fondet benyttet etter hensikten. Alle tiltak har som mål å bidra til å utløse verdiskapingspotensial i regionen. Fondet har blitt brukt til å legge til rette for og gi støtte til næringsutvikling og nyetablering. Det har vært en sterk satsing på reiseliv, profilering av regionen og lokal stedsutvikling. Fondet har også støttet næringsrettet kompetanseheving og kultursamarbeid.”

“Fondet bør oppdatere retningslinjene og utarbeide rutiner og oppfølgingssystemer som forbedrer fondets virkemåte og i tillegg reduserer sårbarheten for personalendringer. Dette vil kreve et økt fokus fra fondets sekretariat, i det minste i en overgangsperiode.”

Reguleringsplan for Gudvangen sentrum

Føremålet med planarbeidet er å legge til rette for ny utskipingskai for mineral, ny gjestehamn, ny småbåthamn, areal for gjestetoalett og bosshandtering. I tillegg skal ein leggja til rette for parkeringsplassar til turistføremål og betre tilhøva for fotgjengarar mellom Gudvangen og campingplassane sør for Gudvangen sentrum.

Vert lagt fram for vedtak i kommunestyret 20 juni 2013.

Investeringsprosjekt og planarbeid

Planprosessar for mogleg etablering av cruisekai på Tjøresva på Aurlandsvangen og Flåm sentrum

Det er ynskje om å utgreie ei mogleg etablering av cruisekai på Tjøresva. Det vert jobba med val av prosess (reguleringsplan/kommunedelplan) for vidare framdrift. Ei cruisekai satsing på Aurlandsvangen er ikkje forankra i overordna planverkty, og planarbeidet krev difor konekvensutgreiing.

Det er vedteke at ei eventuell etablering av kai nummer to i Flåm skal handterast gjennom ein kommunal områderegulering av Flåm sentrum.

Det er halde møte i Planforum for dei to planarbeida.

Områderegulering for Flåm sentrum

Planarbeidet er ikkje forankra i kommunal planstrategi. Finansiering av planarbeidet er naturleg at Aurland Hamnevesen KF finansierar. Planarbeidet vert tilrådd starta opp i 2015. Dersom planarbeidet skal prioriterast tidlegare i planperioden, må andre planarbeid skyvast på.

- *Realismen = Middels*
- *Samfunnsnyttan = Usikker/ikkje utgreidd.*
- *Kostnaden = Høg*

Kommuneplan for Aurland – rullering av samfunnsdel

Gjeldande samfunnsdel er frå 2007. Den har ei brei tilnærming til ynskjer kommunen har i høve til utviklinga av Aurland.

Ny rullering av kommuneplanen sin samfunnsdel inneber brei medverknad om strategiske val og politiske prioriteringar for utviklinga av Aurland kommune. Pågåande arbeid med kommunedelplan for næring, inneheld eit godt rammeverk for rulleringa, men i tillegg ynskjer ein å ta omsyn til utviklinga som har vore sidan 2007, samt den ein ynskjer å planlegge for framtida.

Nye lover og nasjonal politikk påverkar kommunen si verksemd og planbehov. Nokon tema er so sektorovergripande og operasjonelle at dei kan best bli ivareteke i kommuneplanen sin samfunnsdel, og ikkje som sjølvstendige planar. Følgjande tema må ein vera oppmerksam på i planarbeidet:

- Folkehelsearbeid, jf ny folkehelselov med verknad frå 01.01.2012.
- Universell utforming, jf diskriminerings- og tilgjengelegheitslova.
- Naturen sitt mangfald, jf naturmangfaldlova(NML).
- Kulturpolitikk

- Arealpolitikk

- *Realismen = høg*
- *Samfunnsnyttan = høg*
- *Kostnaden = Låg.*

Arbeidet med rullering av samfunnsdel skal starte opp i 2015.

Kommuneplan for Aurland – rullering av arealdel

Behovet for rullering av arealdelen vart utgreidd i <<analyse- og utfordringsdokumentet>> til den kommunale planstrategien og har vore diskutert i planverkstadar. Gjennom planstrategien vart det gjeve uttrykk for at gjeldande arealdel frå 2009 ikkje lenger er noko effektivt styringsverktøy.

Følgjande nye lovverk og endra føringar er skrive meir om i analyse- og utfordringsdokumentet og som settar opp under kvifor arealdelen må rullerast:

- Ny Plan- og bygningslov: *nye krav til risiko- og sårbarheitsanalysar og KU, klar samanheng mellom samfunns- og arealdelen, innføring av handlingsdel i Pbl og koplinga av denne mot økonomiplan, nye arealbrukskategoriar, omsynssoner, fokus på samfunnstryggleik, helse, klima og miljø, skjerpa heimel til å gje dispensasjon, innskjerping av reguleringsplikt for større bygg- og anleggstiltak.*
 - Auka vektlegging på overordna planlegging.
 - Ny statleg planretningslinjer for klima- og energiplanlegging i kommunane.
 - Ny statleg planretningslinje for differensiert forvaltning av strandsona.
 - Naturmangfaldlova
 - Vassregion for Sogn og Fjordane – vassdirektivet.
 - Folkehelselova.
 - Nye gjennomførte kartleggingar som kommunen har fått utført i høve skredfare.
-
- *Realismen = høg*
 - *Samfunnsnyttan = høg*
 - *Kostnaden = Låg*

Arbeidet med rullering av arealdel skal starte opp i 2016.

Stifting Otternes Bygdetun

Styre i stiftinga Otternes Bygdetun har gjeve fylgjande signal på økonomiplanarbeidet:

Det ligg føre tilsagn frå Norsk Kulturminnefond på kr 175.000 til restaurering av Eilertstova. Aurland kommune må pårekne å gje tilskot til restaurering. Stiftinga må søke om dette, men det ligg ei forplikting til medfinansiering.

Restaurering av Thomasløa er eit stort prosjekt som vil krevja vesentlege ressursar frå mange, men som i retur vil gi grunnlag for større aktivitet i tunet og restaurering av dei andre bygningane. Aurland kommune vil få søknad tilskot til restaurering.

Det er ei forventning av Stiftinga Otternes Bygdetun at kommunen bidreg med driftsmidlar i dei næraste åra.

Stiftinga Nærøyfjorden Verdsarvpark

Aurland kommune har i lag med kommunane Lærdal, Vik og Voss og Sogn og Fjordane fylkeskommune, skipa stiftinga Nærøyfjorden Verdarvpark. Stiftinga vart etablert med føremål å koordinera og samordne den samla innsatsen for verdarvstatusen for Nærøyfjordområdet. Til no har 47 samarbeidspartar slutta seg til Verdsarvparken gjennom ein forpliktande partnarshapsavtale, og interessa er aukande.

Samfunnsoppdraget:

- Å vera ein pådrivar for ei natur- og kulturbasert samfunnsutvikling med forankring i verdsarvstatusen til Nærøyfjordområdet.
- Å ivareta og verne om verdsarvverdiane gjennom utvikling og bruk.
- Utifrå felles mål å koordinere og samordne den samla innsatsen kring Nærøyfjordområdet – på tvers av men gjerne i samarbeid og fellesskap med ulike sektorar, ansvar og mynde.
- Å skape møteplassar og utvikle partnarshap/fellesskap mellom eit vekslende mangfald av aktørar og initiativ som fremjar parken sitt føremål.
- Å arbeide for utvikling av vertskapsrolla slik at ein fremjar ein verdiskapande kommunikasjon mellom lokalsamfunnet og omverda.

Gjennom ein vedteken parkplan peikar desse overordna tiltaka seg fram:

- Styrking av primærnæringane
- Satsing på natur- og kulturbasert næringsutvikling.
- Satsing på stadformidling, vertskapsutvikling og læring.
- Satsing på skjøtsel og tilrettelegging.
- Styrking av felles identitet og merkevare.

Sett i høve til Parken sitt langsiktige oppdrag, er det no trong for at stiftarane i større grad aktivt medverkar til langsiktig grunnfinansiering. Aurland kommune bør og førebui seg på dette.

Tettstadutvikling

Kap.: 4.2 i samfunnsdelen av kommuneplan

Hovudmål og strategiar

Tettstadane i kommunen skal vere attraktive bustadområder og gode møteplassar for fastbuande og tilreisande. Tettstadutviklinga skal skje med grunnlag i arkitektonisk og kulturhistorisk medvit og vere funksjonelle for alle. Innfallsportane til kommunen frå sjø, veg og tog er prioriterte område som skal gje tilreisande eit godt førsteinntrykk.

Aurlandsvengen skal vere eit sterk kommunesenter med eit breitt tilbod til innbyggjarar og tilreisande.

Tiltak

- Utarbeide handlingsplanar for tettstadane i kommunen, eksisterande reguleringsplanar skal leggjast til grunn der slike finst. Det vert lagt vekt på lokal medverknad.
- Gjennomført estetisk profil i kvar tettstad (skilt, benkar, lysarmatur, beleggingstein mm.) Tilplanting er eit viktig verkemiddel.
- Betre kollektivtilbodet innan kommunen, for dei som arbeider i kommunesenteret og for dei som ikkje kan køyre sjølv.
- Legge til rette for busetnad og forretningsverksemd i kombinasjon gjennom fortetting og medverknad frå kommunen til å fylla tomme hus med aktivitet.
- Kommunen må gå føre som eit godt eksempel, med omsyn til stell av uteområde og vedlikehald av bygningar og anlegg.
- Fylgje opp trafikktryggingssplanen for etablering av prioriterte gang- og sykkelveggar.
- Parkeringsløyisingar.

Styringsdokument og planar

- Kommunal planstrategi
- Kommunedelplan for veg og trafikktrygging

Nyleg vedtekne planar:

- Reguleringsendring for del av Aurlandsvengen
- Reguleringsplan for Ryggjatun
- Kommunedelplan for veg og trafikktrygging, av 07.03.2013, sak 015/13.
- Kommunal planstrategi.

Planar under arbeid:

- Reguleringsplan for Gudvangen – vedtak i juni 2013. (Sjå under næringsutvikling)
- Reguleringsplan for gang- og sykkelveg Vangen – Heggvikji – vedtak i juni 2013

Investeringsprosjekt og planarbeid:

Reguleringsplan for gangveg/natursti Heggvikji – Bøen

Planarbeidet er ei oppfølging av kommunedelplan for veg og trafikktrygging, vedteken i sak 015/13, av 07.03.2013, samt kommunal planstrategi av 15.11.2012. Føremålet med planarbeidet er å få utgreidd natursti/gangveg mellom Heggvikji og Bøen. Det er gjort vurderingar av vidare traseval i reguleringsplanarbeidet mellom Vangen og Heggvikji, som legg opp til ei fortausløyising og utbetring av den kommunale vegen.

- *Realismen = God*
- *Samfunnsnyttan = Høg*
- *Kostnaden = Høg*

Planarbeidet startar opp hausten 2013 og vert vidareført i 2014. Administrasjonen vil utarbeide planen. Det vil vera aktuelt å nytte konsulent til å gjennomføre VIPS-prosjekt for natursti/gangveg.

Områderegulering for Underdal sentrum

Frå Undredal Bygdeutvikling ligg det føre førespurnad om at det vert sett i gang planarbeid for Undredal. Dei ynskjer å vidareutvikla lokalsamfunnet med basis i den verdiplattforma som ligg til grunn for verdsarvstatusen. Gruppa har frå før fått utarbeidd idear/skisser for konkrete etableringar og områdeplanar i løpet av 2008/2009, bl.a nærmiljøplan og bulyst og besøksstyring, av 2010. Dei peikar på konkrete stader der det er ynskje om reguleringsplanarbeid. I tillegg er det no i regi av verdsarvparken utarbeidd restaureringsplan for Nærøyfjorden, som vil vera eit viktig grunnlag for planarbeidet. Det må utarbeidast reguleringsplan med planprogram, og KU i samsvar med Plan og bygningslova.

- *Realismen = God*
- *Samfunnsnyttan = God*
- *Kostnaden = Låg*

Områderegulering for Undredal sentrum vert sett i gang i 2014. Administrasjonen vil utarbeida planen.

Reguleringsendring for gang- og sykkelveg Ty – Høydalen

Planarbeidet er ei vidareføring av reguleringsplan for gang- og sykkelveg Ytstebøen – Høydalen og reguleringsplan for Ty. Ei vidareføring av fortausløyising langs fylkesvegen krev ei reguleringsendring av reguleringsplan for Høydalen.

- *Realismen = God*
- *Samfunnsnyttan = God*
- *Kostnaden = Middels*

Planarbeidet vert starta opp i 2014. Administrasjonen vil utarbeide planen. Det vil vera aktuelt å nytte konsulent til å gjennomføre VIPS-prosjekt for fortausløyising.

Reguleringsplan for vegframføring Holmen kraftverk

Planarbeidet er ei oppfølging av Holmen kraftverk. Det skal byggjast ny kommunal veg til Jordalen. Framdrift og organisering må avklarast med Voss kommune.

Reguleringsplan for parkeringsplass ved Flåm kyrkje.

I kommuneplan for Aurland av 18.06.2009, vart arealet sør for Flåm kyrkje sett av til parkering. Ein vurderer behovet for fleire parkeringsplassar ved Flåm kyrkje som stort. I dag er parkeringsplassen for liten, til tider er det også manglande sнопlass for buss.

Frå arbeidsnemnda for nyreising av Sivlestova ligg det føre innspel om å få setta oppatt Sivlestova på dette arealet, i kombinasjon med parkeringsplass og servicebygg/toalett. Ved oppføring av eit offentleg toalett i området, vil det krevje store kostnader for tilrettelegging av vatn og avlaupsnett. Det bør gjennom reguleringsplanarbeidet sjåast på andre løysingar for VA, i staden for framføring av offentleg VA nett. Dersom området skal knytast til offentleg VA, må arbeidet sjåast i samanheng med hovudplan for VA, som er under utarbeiding.

Behovet for servicebygg/toalett er først og fremst eit resultat av god satsing på turistnæringa. Om det skal tilretteleggast for desse fasilitetane, bør kommunen gå i dialog med andre aktørar i næringslivet i Flåm, vedkomande utgiftene ved dette. Det bør også avklarast kven som skal stå for drift og vedlikehald.

- *Realismen = God*
- *Samfunnsnyttan = God*
- *Kostnaden = Høg*

Reguleringsplan for parkeringsplass ved Flåm kyrkje vert starta opp i 2015. Omfang av kva som skal vera i området, må vurderast meir.

Kommuneplan for Aurland – rullering av samfunnsdel

- Sjå under *næringsutvikling*

Kommuneplan for Aurland – rullering av arealdel

- Sjå under *næringsutvikling*

Investeringsprosjekt:

Gang- og sykkelveg Vangen – Heggvikji

Posten vert tilrådd nytta til opparbeiding av gang og sykkelveg på strekninga i planperioden. Delar av strekninga er kostnadskrevjande å opparbeide, og det er planlagt og naudsynt å leggja med nye tekniske anlegg i grunn i samband med framføringa av gang og sykkelvegen. Løysinga som er synt i framlegg til reguleringsplan er kome til gjennom ein brei prosess, med vurdering av fleire alternativ. Løysinga er utforma etter vegnormal, heimla i veglova, samt er i tråd med tilrådingar i ros-analyse og skredfarevurdering, samt statlege/regionale tilrådingar, i planprosessen. Traseval må og sjåast i samanheng med eventuell natursti/gangveg vidare til Flåm, og er teke høgde for i framlegg til plan. Ei førebels vurdering av prosjektet syner eit betydeleg masseoverskot som bør koplust til bruk ved utbygging av Smiebakken bustadfelt.

Gangveg/natursti Heggvikji - Bøen

Posten vert tilrådd nytta til etablering av natursti på strekninga. Ein natursti er mindre krevjande å bygge fordi ein kan føreta terrengmessig tilpassing og mindre strenge krav til utforming, sett i høve til ein gang- og sykkelveg. Samla kostnad for prosjektet vil vere 8.150.000 – kr 4 mill blir overført til 2018.

Lokal agenda 21 og berekraftig samfunnsutvikling

Kap: 4.3 i samfunnsdelen av kommuneplan

Hovudmål og strategiar

4.3. Lokal agenda 21 og berekraftig samfunnsutvikling

Aurland kommune vil trekke innbyggjarane inn i planlegging og samfunnsutforming i tråd med LA 21. Aurland kommune skal arbeide for å vere eit berekraftig samfunn med omsyn til biologisk, økonomisk, sosial og kulturell berekraft.

Delmål

- I tillegg til lokal berekraft vil kommunen sette fokus på global berekraft.
- Oppretthalde og auke talet på økologisk drivne gardsbruk.
- Hjelp fleire bedrifter i kommunen til å verte miljøsertifiserte.

Tiltak

- Aurland kommune vil i vedtaksform slutte seg til Fredrikstaderklæringa.
- Utvikle eit sett med berekraftindikatorar som er tilpassa Aurland kommune.
- Berekraft perspektiv skal inn i all planlegging (sette miljøkrav, fokusere på biologisk mangfald).
- Legge til rette for brei medverknad frå innbyggjarar i planprosessar i kommunen.
- Legge til rette for at den einskilde kan leve meir berekraftig gjennom auke i kunnskap om berekraft og bevisstgjerings for at barn og vaksne skal å ta vare på miljøet.
- Utrede bruk av alternative energikjelder.

Styringsdokument og planar

Planar under arbeid:

- Kommunedelplan for næring.
- Kommunedelplan for helse og omsorg.

Investeringsprosjekt og planarbeid:

Kommunedelplan for klima og energi

Kommunedelplanen må rullerast kvart 4 år. Fleire av tiltaka er gjennomført.

- *Realismen = God*
- *Samfunnsnyttan = God*
- *Kostnaden = Låg.*

Planarbeidet vert sett i gang i 2015. Det kan vera aktuelt å nytte ekstern kompetanse til arbeidet.

Bustadpolitikk

Kap: 4.4 i samfunnsdelen av kommuneplan

Hovudmål og strategiområde

Hovudmål

4.4. Bustadpolitikk

Busetnaden i heile kommunen skal oppretthaldast.

Delmål

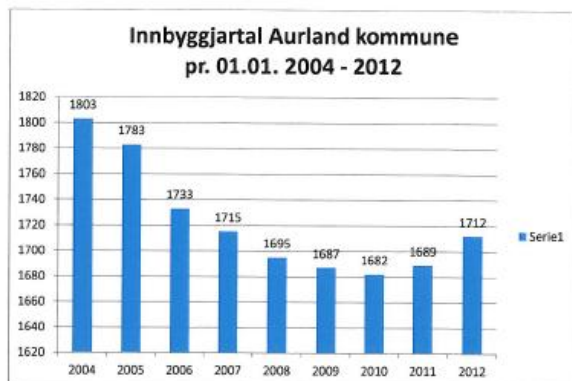
- Det skal vere tilgjengelege gjennomgangsbustader for leige og tomter for bustadbygging i heile kommunen.
- Få ein større del av eksisterande bustadmasse inn i aktiv bruk som heilårsbustader.
- Tilby god infrastruktur i alle busette delar av kommunen (vegar, breiband, mobildekning, vatn- og avlaup)

Tiltak

- Bygge gjennomgangsbustader gjennom bustadbyggjelag, kommunen eller private aktørar. Først på Vangen deretter i andre krinsar med behov.
- Grendetilpassa tiltaksplanar med lokal medverknad (kan sjåast i samanheng med tettstadutvikling)
- Regulere bustadområde i rassikre område i alle krinsar med behov (12-års perspektiv).
- Utarbeide estetiske retningslinjer for Aurland kommune.
- Vere aktiv pådrivar i høve rassikring av fylkes- og riksvegar.
- Utarbeide føremålstenelege tilskotsordningar som kan føre til auka bruk av eksisterande bustadmasse.

Utviklingstrekk

Innbyggjartal

(Kjelde: SSB, årsmeldinga 2012)

Styringsdokument og planar

Kommuneplan for Aurland - bustadfelt

- Jf. kommuneplan for Aurland, av 18.06.2009 vil Aurland kommune dei næraste 10 – 20 åra prioritera følgjande areal til bustadføre mål: Smiebakken, Vetleli, Ty, Høydalen og Kolakaiaen.

Investeringsprosjekt og planarbeid:

Reguleringsplan for Ty

Kommunen har sett av midlar til kjøp av areal i Ty, avsett som bustadareal i kommuneplan. Reguleringsplan skal settast i gang i løpet av 2014, jf budsjettvedtak i kommunestyret 19.12.2013.

Reguleringsplan for Fretheimshaugane

Kommunen eig areal øvst i Fretheimshaugane bustadfelt. Arealet er avsett som bustadareal i kommuneplan. Reguleringsplanarbeid skal settast i gang i løpet av planperioden.

Smiebakken:

Posten vert tilrådd nytta til etappevis utbygging av bustadfeltet. Etappe1: Opparbeiding av leidningsnett og bygging av veg mellom snuplass på Øvre Rygg- Bjørgavegen. Etappe 2: Opparbeiding av øvre del av bustadfeltet.'

Ei slik utbygging er og i samsvar med reguleringsplan som legg opp til at bustadtomter nærast gardstunet til grunneigar i området skal byggast ut til slutt. Denne løysinga vil og gjere det mogleg for privat grunneigar å realisere bustadbygging i feltet, samstundes som at Aurland kommune kan krevje refusjon for tekniske anlegg frå privat grunneigar som ein lekk i finansieringa av utbygginga. Feltet er kostnadskrevjande å byggja ut som følgje av stort behov for støttemurar. Før anleggsarbeidet tek til må det utarbeidast ein utbyggingsplan som klargjer ansvarsfordeling mellom utbyggjar og den einskilde tomteeigar.

Opparbeiding av Furuly- Lunde

Posten vert tilrådd nytta til oppføring av bustader for førstegongs etablerarar og tilflyttarar til Aurland som har trong for bustad i eigenskap av nytilsett i lokal verksemd.

Alternativ bustadareal

Det vert jobba med alternative areal til utbygging til bustadføre mål. Areal som allereie er tilrettelagt med infrastruktur og er avklart i overordna planar.

Bulyst

Det vart søkt om **bulyst-midlar** innan fristen i mars 2013. Prosjektet er eit samarbeid mellom kommunen, Verdsarvparken, bondelaget og frivillige eldsjeler. Gjennom prosjektet skal kommunen jobbe målretta med mobilisering av innbyggjarar og auke tilgjenge på bustadmasse. Dersom søknaden ikkje blir prioritert i denne runden skal kommunen ta eit initiativ til å vidareutvikle ideane i prosjektet, saman med samarbeidspartane, og finne alternative måtar å finansiere prosjektet på.

Folkehelse, universell utforming og barn og unge

Kap: 4.5 i samfunnsdelen av kommuneplan

Hovudmål og strategiar

Folkehelse

Aurland kommune er tilslutta Sogn og Fjordane fylkeskommune sitt prosjekt "Partnarskap for folkehelse". Gjennom prosjektet er det tilsett ein folkehelsekoordinator og ein handlingsplan for folkehelse er under arbeid. Overordna mål for folkehelse i Aurland kommune:

Utvikle eit aktivt folkehelsearbeid på tvers av faglege og organisatoriske grenser.
Førebygge meir, reparere mindre.

Tiltak

- fylgje opp prosjektet "Partnarskap for folkehelse" og handlingsplanen som vert utarbeid i samband med prosjektet.
- Etablere lokalt NAV-kontor
- Aurland kommune – skal bli ein IA-bedrift.

Universell utforming

Aurland kommune skal så langt det er mogeleg legge til rette for deltaking og tilgjenge for alle innbyggjarane i kommunen.

Idrettshall, også kalla fleirbrukshall, er under planlegging. Aurland kommune vil leggja til rette for at alle brukargruppene skal få glede og nytte av hallen.

Tiltak:

- Universell utforming skal vere grunnleggjande prinsipp for planlegging og opparbeiding av fysiske løysingar i tettstadutvikling og offentlege bygg.
- Universell utforming skal synleggjerast i alle kommunale planar og reguleringsføresegner.

Barn og unge

I Aurland kommune skal det vere eit godt oppvekstmiljø for barn og unge. Barn og unge skal gis mogelegheiter for utvikling til å bli allsidige og sosiale personar. Aurland kommune vil arbeide for at ungdom tar utdanning som det er behov for i kommunen og at ungdommen kjem attende til kommunen etter avslutta utdanning.

Aurland kommune ynskjer å oppretthalda noverande skulestruktur. Viss det vert aktuelt med endringar, skal det leggjast stor vekt på læringsmiljø og brukarane sitt syn.

Det har oppstått eit behov for undervisning og arbeidstrening for elevar i vidaregåande skule, og tilbod knytt til dette må gjevast i eigen kommunen. Difor vart det hausten 2006 oppretta eit tilrettelagt tilbod ved Sogn Jord- og Hagebruksskule. Aurland kommune vil samarbeida tett med fylkeskommunen om dette tiltaket.

Tiltak:

- Rullere kommunedelplan for barn og unge
- Leggja til rette for gode fritidstilbod gjennom kommunen (Skule fritidsordning, musikk- og kulturskolen, fritidsklubben) og frivillige lag og organisasjonar.
- Aurland kommune vil gjennom skulen arbeide for å gje barn og unge kunnskap og kompetanse. Entreprenørskap, lokalt næringsliv, lokalsamfunnet og lokal kultur og historie skal vere ein del av opplæringa.
- Etablere ein møtestad for ungdom frå Aurland for å oppretthalde kontakt med ungdom som flyttar ut for å ta utdanning – ein møteplass for næringslivet i kommunen og ungdommane.
- Arbeide for tilbod om læringplassar i Aurland.
- Sikra medverknad frå barn og unge i planprosessar.
- 100 % barnehage og SFO dekning.

Utviklingstrekk

Planar

- Kommunedelplan for veg og trafikktryggleik -vedteken 2013
- Kommunedelplan for idrett, friluftsliv og folkehelse -oppstart innan 2014
- Utviklingsmelding for grunnskulen i Aurland, KS-sak 10/13 07.03.13
- Rusmiddelpolitisk handlingsplan (under arbeid)
- Friviljugmelding –oppstart innan 2014
- Strategiplan for musikk og kulturskulen
- Handlingsplan for universell utforming
- Helsestasjon for ungdom (forelda plan, forskriftsfesta)
- Skulehelsetenesta (under utarbeiding, forskriftsfesta)
- Helsestasjonstenesta (må utarbeidast, forskriftsfesta)
- Plan for miljøarbeid i skulen
- Målsettingar og rutinar for tverrfagleg innsats for barn og unge

Nasjonale føringar

- Regjeringa varsla i St meld 34 *Folkehelsemeldingen: God helse –felles ansvar* ei rekke tiltak satsingsområde for å redusere ulikskap i helse og for å gje barn like mogelegheiter:
 - styrking av helsestasjon og skulehelsetenesta,
 - auka kompetanse på ernæring i skular og barnehage,
 - styrke friviljug sektor som folkehelseressurs,
 - kampanje om fysisk aktivitet

Det er venta at tiltaka blir omtala i kommuneproposisjonen for 2014 som kjem i mai. Eventuelle styrkingsområde bør innarbeidast i handlingsplanen for å styrke det førebyggjande arbeidet retta mot barn og unge.

I tråd med IS-1798 Utviklingsstrategi for helsestasjons- og skulehelsetenesten, Helsedirektoratet, 2010, bør kommunen vurdere å auke ressursar i skulehelsetenesta med om lag 40 % stilling. Syner til kommunedelplan for helse og omsorg.

- St meld 24 *Fremtidens barnehage* (2012-2013) – nytt i meldinga er mellom anna at regjeringa vil lovfeste bemanningsnorma i barnehagen. Det skal vere fokus på tiltak som betrar kvalitet og det blir føreslått at fylkesmannen overtek tilsynsmynda med barnehagane. Aurland fylgjer i dag dei bemanningsnormene som blir tilrådd. Når kompetansestrategien for barnehagane kjem skal kommunen lage ein lokal kompetanseplan for barnehagen. Tiltak i planen må innarbeidast i budsjettet.
- Det er utarbeidd eit framlegg til endringar i barnevernlova. I proposisjon til lova er det lagt vekt på kva kompetanse og ansvar barnevernet skal ha. Frå eit fagleg synspunkt er ein av dei mest sentrale endringane, er forslaget om å gå vekk frå den biologiske prinsipp som styrande for vurdering av born si omsorgssituasjon, men heller legge vekt på eit utviklingsstøttande tilknytingsprinsipp.

Dette vil innebære eit taktskifte for dei vurderingane som vert gjort i barnevernet. Det vert framheva kor viktig det er at barnevernet kjem tidleg inn i familiar som har utfordringar for å forhindre akutte situasjonar og omsorgsovertakingar.

Barnevernet si rolle som utredar av omsorgstilhøve og familiar sitt hjelpebehov vert i tida framover meir sentral. Sett i samanheng med tidsfristar og god ressursutnytting vert det då sentralt for barnevernet å ha gode kartleggingsverktøy. I forlenginga av det må det også vere rutinar for opplæring av nyttilsette og god utnytting av dataverktøy. Tverrfagleg samarbeid og dialog med dei arena der born og unge oppheld seg vert framheva som ein satsingsområde. I lovproposisjonen vert det mellom anna framheva at barnevernet er avhengig av tilstrekkeleg tillit i befolkninga for å kunne gje hjelp så tidleg som mogleg.

- Regjeringa varsla ei prøveordning i eit utval kommunar med gratis kulturskuletilbod i St meld 10 (2011-2012) *Kultur, inkludering og deltaking*. Frå 2013 blir ordninga utvida til å gjelde alle kommunar og alle kulturskular. Den nasjonale tilrådinga er at det skal vere eit gratistilbod i 1 - 4 klasse som eit samarbeid med SFO. Målsettinga med satsinga er å styrke rekruttering til kulturskulane. Ordninga blir finansiert gjennom rammetilskotet. For Aurland kommune inneber det at vi i stor grad må finansiere eit slikt tiltak gjennom egne frie inntekter.

I Aurland har vi hatt eit gratis tilbod i musikk- og kulturskulen for barn i barnehagealder i fleire år. Dette kan synast å ha hatt ein god effekt på rekruttering, sidan rekrutteringa har vore nesten 100% i 1 og 2 klasse. Frå hausten 2013 blir det tilrådd at kommunen held fram med gratis tilbod i barnehagen og at tilbodet til 1 klasse blir gratis. På grunn av mindre barnekull kan dette finansierast innanfor dagens økonomiske ramme for musikk- og kulturskulen.

- Regjeringa har utarbeidd handlingsplan for universell utforming 2009-2013 – ”Norge universelt utformet 2025”. Kommunen sine målsettingar i høve til universell utforming er omtala i kommuneplanen sin samfunnsdel. Kommuneplanen må følgjast opp med ein handlingsplan for å auka kompetanse på området og med konkrete målsettingar for universell utforming innanfor tre satsingsområde: (1) uteområde, (2) kommunale bygg, (3) IKT.

Prosjekt og styrkingsområde

- Rus er eit framleis prioritert område innan førebygging - Rusmiddelpolitisk handlingsplan blir utarbeidd som ein del av eit rusprosjekt. Prosjektet blir vidareført fram til juni 2013. Stilling som ruskonsulent er tilrådd vidareført som fast kommunal stilling ved NAV-kontoret. Målsettingane i planperioden er knytt til gjennomføring av tiltaka i Rusmiddelpolitisk handlingsplan.
- Miljøarbeid i skulen er tilrådd vidareført som fast stilling, og som ein del av det førebyggjande arbeidet, særleg retta mot elevane i ungdomsskulen. Forankring av tiltaket er kap 9A i opplæringslova om at alle elevane skal ha eit godt fysisk og psykososialt miljø som fremmar helse, trivsel og læring. Målsettingar for miljøarbeid i skulen skal vere målbare i høve til tiltak i ein eigen handlingsplan for miljøarbeid ved Aurland barne- og ungdomsskule.

Handlingsplanen for miljøarbeid i skulen bør og seie noko om korleis samarbeidet med mellom anna skulehelesteneste og psykisk helseteneste kan formaliserast.

- Aurland kommune deltak saman med andre kommunane i Sogn regionråd i eit interkommunalt prosjekt "System for styrka læring". Målsettinga med prosjektet er å styrke den tilpassa opplæringa og redusere kostnader til spesial pedagogiske tiltak. Målsettingane med prosjektet er omtala i utviklingsmeldinga for skule og barnehage. Økonomiske målsettingar med prosjektet er innarbeidd i økonomiplanen. Det er sju strategiområder: Tidleg innsats, entreprenørskap, psykisk helse/læringsmiljø, systematisk utvikling/lærande organisasjon, spesialundervisning, vurdering for læring og fleirfagleg integrert læring.
- Stortingsmelding 11, *Læreren, rollen og utdanningen* (2008-2009), legg stor vekt på det tydelege behovet for systematisk rettleiing dei fyrste åra pedagogar er i arbeidslivet. God rettleiing er viktig for at dei skal utvikle kompetanse, meistre og bli verande i yrket.

Satsing på rettleiing av nyutdanna blir vidare tilrådd av Kommunenes sentralforbund (KS) i deira utdanningspolitiske plattform, og KS og Kunnskapsdepartementet har inngått ein avtale om å arbeide for at nyutdanna lærarar skal få tilbod om rettleiing frå skuleåret 2010-2011. Tilsvarende skal nyutdanna førskulelærarar få tilbod om rettleiing frå 2011- 2012.

I Strategisk handlingsdel med økonomiplan 2012 – 2015 for Aurland kommune, står dette: *Det skal etablerast ei mentorordning der erfarne lærarar utdannar seg som mentorar.* Tiltaket er omtala i økonomidelen, og skal forankrast i ein plan utarbeidd av skuleregion Sogn. Det er eit mål at tilbodet skal utvidast og gjelde nyutdanna førskulelærarar i løpet av 2012.

Ein plan for dette ligg no føre. Det vert tilrådd at denne vert sett i verk frå og med skule-/barnehageåret 2013-14.

- Sjumilssteget – Aurland kommune har gjennomført ei kartlegging og det blir tilrådd at kommunen følgjer opp med å lage ein eigen handlingsplan med tiltak for å styrke det førebyggjande arbeidet retta mot barn og unge. Tverrfagleg samarbeid bør ha særleg fokus. Målsettingane for planperioden er å få på plass overordna målsettingar og konkrete rutinar for samarbeid.
- Statleg barnevern (BUFETAT) byggjer ned sitt tilbod knytt til heimebaserte tiltak. Dette fører til at kommunane i større grad må byggje opp eit eige tiltaksapparat i barnevernet. Det er søkt om statlege styrkingsmidlar saman med Lærdal og Årdal for å auke kompetanse og kapasitet på tiltaksarbeid.
- Folkehelsearbeidet skal ha prioritet i planperioden. Det blir jobba førebyggjande på alle tenestoområde, og kommunen har ein del ressursar knytt til førebyggjande arbeid og lågterskel tilbod. Folkehelselova krev at kommunen har ei systematisk tilnærming til folkehelsearbeidet. Vidareutvikling av den tverrfaglege samhandlinga skal vere ein strategi for å styrke folkehelsearbeidet i kommunen. Den kommunale planstrategien har fastsett folkehelsearbeid som eit prioritert område i kommunestyreperioden. Dette vert i tillegg eit viktig område ved rullering av samfunnsdelen til kommuneplan.

- Det blir tilrådd å utarbeide ei frivilligmelding for Aurland. Målsettingane er å styrke friviljug sektor og å finne gode samarbeidsmodellar mellom kommune og friviljuge. Frivilligmeldinga skal klargjere kva verdiar, som skal ligge til grunn, område for samarbeid og behov for kommunal tilrettelegging. Gjennomføring av overordna nasjonale strategiar i høve til folkehelsearbeidet (jf. St meld 34 Folkehelsemeldingen) bør vere ein del av grunnlaget for frivilligmeldinga. I tillegg bør kommunen gjennom frivilligmeldinga vurdere kva kommunale virkemiddel som kan bidra til å nå dei overordna målsettingane.
- Kommunestyret vedtok i møte 02.05.13 å vidareføre skulebåten for skuleåret 2013/14. I løpet av hausten 2013 skal båtruta evaluerast og vurderast på nytt. Finansiering av ei eventuell vidareføring av båtrute frå hausten 2014 er ikkje teke høgde for i økonomiplanen.
- Rekrutteringa til musikk- og kulturskulen er svakast i ungdomstrinnet. Det skal utarbeidast ein strategiplan for musikk- og kulturskulen i Aurland, der dette blir eit tema.
- Ny barnehage: Planlegging av ny barnehage i kommunen skal gjennomførast i 2014-2015, jf vedtak i kommunestyret 19.12.2013. Det skal settast ned ein ad-hoc komite for utgreiing av lokalisering av ny barnehage.

Investeringsprosjekt

Kunstgrasbane

Posten vert tilrådd nytta til utskifting av grasbane på Aurland Stadion. I tilknytning til dette vert det føreslege å avhende grusbana i Flåm som ein lekk i finansiering av tiltaket. Det blir tilrådd at bana blir finansiert i neste planperiode.

Sikkerheit og beredskap

Kap: 4.6 i samfunnsdelen av kommuneplan

4.6. Sikkerheit og beredskap

Alvorlege ulykker, katastrofar og svikt i samfunnsviktige system avslører ofte at samfunnet ikkje er godt nok førebudd på å handtere akutte krisesituasjonar. Aurland kommune vil leggja vekt på beredskap og tryggleikssyn i all kommunal verksemd og planlegging.

Det er ein hovudveg gjennom kommunen, E 16, og ein riksveg i kommunen, RV 50 Aurland . Hol, jembane og cruisekai. Spesielle tilhøve er at det er mange og lange tunnelar, og difor må beredskapen vere særdeles god. Det er eit krav om at ambulansetenesta må ha heilårleg, akutt døgnambulanse stasjonar i Aurland.

Tiltak

- Utarbeide naudsynte beredskapsplanar
- Beredskap skal innførast som tema i kommunal samfunnsplanlegging.
- Ved arealplanlegging skal ROS-analyse gjennomførast.
- Ved rullering av arealdelen til kommuneplanen skal det ved forslag til ny arealbruk gjennomførast ROS-analyse.

Styringsdokument og planar

Planar under arbeid

ROS-analyse (Risiko og sårbarhetsanalyse) for Aurland kommune

Aurland kommune må vurdere korleis noverande situasjon og klimaendringar har verknader på infrastruktur og framtidig arealbruk i kommunen. Det skal nyttast kunnskap frå lokalt prosjekt (klimaplan) om endringar i temperatur, vind, nedbørfrekvens – risiko – aktsemd – førebyggjande tiltak t.d. flaumsikring, skredsikring og drenasje. Ein vil og ha eit mål om å vurdere behov for betre metodisk integrering mellom lokale, regionale og sentrale myndigheiter og anna nasjonal spesialkompetanse.

Grunnlaget for desse målsetjingane handlar om å vere merksam og ha respekt for tilhøve i naturen som skapar avgrensingar i arealbruk/livsløp og såleis kan verka inn på handlefridomen til dei som bur i området. Det vil vere viktig å utvikle betre modellar for korleis ein gjennom kommunal planlegging tilrettelegg infrastruktur og økonomiske aktivitetar. Kommunen må utvikle tilstrekkeleg informasjon om risikoareal ved handsaming av arealbruk gjennom private og offentlege planar.

ROS-analyse er prioritert i planstrategien.

Investeringsprosjekt og planarbeid:

Skredovervåking Flåmsdalen

Prosjektet vert organisert i samarbeid med Jernbaneverket, NGI, E-CO Energi og Aurland kommune. Kommunen sin del av prosjektet har ei investeringsramme er på kr 1,5 mill 2014. Desse midlane skal nyttast til etablering av 4 poretrykksmålere med sende/bakkestasjon, grunnundersøking med AM teknologi, oppretting av database med innhenting av nedbørdata, vassføringsmåling i hovud og sidevassdrag samt måleprogram (landmåling) for overvaking av rørsler i utsette områder.

Sikring av Stampa

Drenering av fylltittiske område, sikring av Stampa. Fase 1 geoteknisk analyse 3,5 mill. Fase 2 Gjennomføring av drenering 300 mill. 100% finansiert av E-CO og Stat.

Forprosjekt sikring Ås- Høydalen.

Det er førebels ikkje noko framlegg til løyvingar i planperioden, dette må sjåast i samanheng med rullering av arealplan for området.

Delar av Høydalen er skredutsett, medan andre delar er flaumutsett. Sikringsarbeidet inneber også sikring av område som i kommuneplan er avsett til bustadføremaal. Ei sikring av området vil samstundes kunne opne for inntil 70 nye bueiningar i området.

Prosjektet si kompleksitet og omfang, krev lenger tid til prosjektering og planlegging. Det er difor meir realistisk å ha meir konkrete tal og planar, ved neste års rullering av handlingsdel. Større sikringstiltak kan vera omfatta av reguleringsplikta i §12-1 i Plan- og bygningslova. Det må difor tas høgde for at slik planarbeid må settast i gang.

Arbeidet må sjåast i samanheng med rassikring fire manns bustad – Nedre Brekke – Flåm.

Rassikring fire manns bustad - Nedre Brekke - Flåm

Investeringsposten skal nyttast til sikring av eksisterande og ny busetnad på Nedre Brekke. Tiltaket kjem som følgje av at Aurland kommune har gjeve byggeløyve etter 1985, og at konkret vurdering av området frå NGI no løyser ut krav om sikring.

Utbetring av kommunale bruer

Posten vert tilrådd nytta til sikring av bruer ut frå utarbeidd tilstandsrapport. I 2014 vert det føreslege slutføring av Onstad bru.

Oppgradering av leikeanlegg

Posten vert tilrådd nytta til oppgradering av eksisterande leikeanlegg i heile kommunen. Tilstandskontroll synar at fleire av anlegga må skiftast ut som følgje av slitasje og elde. Det er sett av 500 000 til prosjektet.

Kommunale tenester

Kap: 4.7 i samfunnsdelen til kommuneplan for Aurland.

4.7. Kommunale tenester

Aurland kommune har hatt fokus på dei kommunale tenestene gjennom fleire år. I 2004 vart det utarbeidd tenesteerklæringar for dei fleste tenesteområda. Dette har vore ein viktig prosess for å bevisstgjere dei som yter tenester og dei som bruker tenestene. Gjennom tenesteerklæringane ynskjer kommunen å avklare kva som ligg i dei kommunale tenestene, sikre kvaliteten og effektiviteten i tenestene.

Aurland kommune yter omsorg og tenester til dei eldre ved Aurland Helsetun, ved tilbod om sjukeheimplassar, aldersbustader og ved tilbod om arbeid utført i heimane. Kommunen vil framleis leggja stor vekt på å gje eit variert og godt tilbod til dei eldre som er i stand til å bu heime og som ynskjer det.

Aurland kommune skal ha eit godt tenestetilbod kjenneteikna ved:

- god tilpassing til innbyggjarane sitt behov
- effektivitet
- kvalitetsbevisste og motiverte medarbeidarar
- god organisasjonskultur

Prioriterte planar og prosjekt

Reguleringsendring Aurland Helsetun

Reguleringsendringa omfattar mindre justering av eksisterande reguleringsplan for å gje plass til framtidig nybygg på tomte til gamle Prestebustaden. Areal som er planlagt nytta til nybygg er i dag regulert til bustad. Framlegg til nybygg vil innehalde personalrom, garderobe, dagsenter og avlastningshusvære.

Symjehall

Posten skal nyttast til rehabilitering av symjehall og mindre tilpassingar av eksisterande areal til kultur og musikkskulen. Øvrige tiltak vert føreslege utsett til neste planperiode. Samla kostnad vil vere 35 mill – resterande vil bli vurdert i neste planperiode.

Planlegging av ny symjehall skal starte opp i 2014, jf vedtak av 19.12.2013.

Rehabilitering Aurland Helsetun

Posten vert tilrådd nytta til mellom anna rehabilitering av rom ved Aurland Helsetun som har felles bad. I tillegg er det aktuelt å få etablert eit avlastningshusvære. Tiltak må sjåast i samanheng med samhandlingsreforma.

Skifte av køyretøy

Investeringa skal nyttast til utskifting av køyretøy i dei ulike tenesteeiningane. Fleire køyretøy er av eldre dato og bør skiftast ut både av omsyn til trafikktryggleik og nye miljøkrav. Både innan heimesjukepleie og kommunal driftseining kan det vere aktuelt å nytte el/hybridløyser, jf klimaplan for Aurland kommune.

Leikeanlegg

Sjå kap 4.6

Fotballbane

I løpet av planperioden skal det arbeidast med å utbetre fotballbana ved ABU, jf vedtak av 19.12.2013. Målsettinga er utgreiing av alternativ med kunstgrasbane.

Utskifting av kloakkpumpestasjon Orøyane

Posten vert tilrådd nytta til utskifting av eksisterande kloakkpumpestasjon. Stasjonen er av eldre dato og ligg i flaumutsett område og må difor hevast for å unngå utilsikta forureining i elvi. Tilkopling av større nybygg i området er og ei medverkande årsak til at stasjonen må skiftast.

IKT – Investeringar

Posten vert tilrådd nytta til mellom anna nytt telefonsystem, e-post, PDA til helse, oppdatering av fagprogram i tilknyting til Visma.

Eigenkapital KLP

Investeringa skal nyttast til styrking av eigenkapital i KLP i tilknyting til av framtidige pensjonsutbetalingar.

Generelt

Omtalen av kommunale tenester i handlingsdelen er delt inn i fire område

- *Oppvekst* med barnevern, helsestasjons, skulehelseteneste, skule, barnehage og fritidsklubb
- *Sosial, helse og omsorg* med helse og førebygging, pleie, rehabilitering og omsorg og NAV
- *Kommunal drift og utvikling* med kommunal driftseining, plan og forvaltning og brann
- *Organisasjonsområdet*

Organisasjonsområdet

Aurland kommune er organisert etter prinsippa i ein to nivåmodell med rådmannsfunksjon og sju tenesteeiningar. Til rådmannsfunksjonen ligg overordna leining, ulike rådgjevarfunksjonar, støttefunksjonar, politisk sekretariat og kulturområdet. Dei sju tenesteeiningane er kommunal drift og eigedom (med brann), Flåm skule, Aurland barne- og ungdomsskule (med vaksenopplæring), Kommunale barnehagar, Helse og førebygging, Pleie, rehabilitering og omsorg og Aurland og Lærdal barnevern. I tillegg til 7 tenesteeiningar og rådmannsfunksjonen er NAV Aurland eit eige ansvarsområde i kommunen sin rekneskap.

Prioriterte utviklingsområde innanfor personal- og organisasjonsområdet i planperioden er omtala i punkta nedanfor. Tiltaka er forankra i (1)forvaltningsrevisjonsrapport om saksførebuing og oppfølging av politiske vedtak i Aurland kommune jf rapport Deloitte 2009, (2)forvaltningsrevisjonsrapport om sørvis i kommunen, praktisering av offentleglova og forvaltningslova i Aurland kommune, jf rapport Deloitte 2011. (3)85 tilrådingar for styrka eigenkontroll i kommunane, (KRD 2009). (4)Brev frå kommunal- og regional departementet med oppmoding om å følgje tilrådingane i rapport frå Norsk presseforbund om meir openheit i norske kommunar, (5)gjennomgang 110, (6) tidlegare vedteken handlingsdel med økonomiplan 2013 – 2016, (7) rapportar frå to interne arbeidsgrupper, som vart nedsett i samband med effektiviseringsprosjektet på 110

Prioriterte område:

- Utarbeide og implementere overordna arbeidsgjevarstrategi for kommunen. Arbeidet vart starta opp i 2012. Oppfølging av dette arbeidet vil krevje ressursar vidare framover i planperioden.
- Det føreligg eit utkast til kommunikasjonsstrategi for kommunen. Denne skal samordnast med arbeidsgjevarstrategien. Tiltak i kommunikasjonsstrategien blir implementert i planperioden.
- Kompetanseheving innan "forvaltningskunnskap" er prioritert og blir planlagt gjennomført i løpet av planperioden.
- Prosjektstilling ved sentralarkivet fram til og med 2014.
- Det er planlagt å starte avlevering av nyare papirarkiv frå 1964 - 1998 til fylkesarkivet. Kostnader knytt til dette arbeidet vil truleg bli over ein million i løpet av planperioden.
- Nytt økonomireglement – Aurland kommune har vedteke nytt delegasjonsreglement. Rådmannen utarbeider framlegg til nytt økonomireglement i løpet av hausten 2013

Kulturområdet

Det vert tilrådd å gje tilskot på 400 000 til Nynorske litteraturdagar (viser til vedtak om ny organisasjonsform) frå 2014 og 400 000 til generelle kulturtiltak.

Galleri Winjum ynskjer driftsmidlar til oppgradering av lokalitetar i tilknytning til galleriet. Investeringsane må handsamast gjennom dei årlege budsjettløyvingar knytt til konkrete tiltak. Aurland kommune vil i 2014 vurdere på nytt medlemskap i Sogn og Fjordane kunstmuseum.

Læringar

Lønnsmidlar til læringar blei fordelt på rammene til tenesteeiningane frå 2010. Kostnader ved ein læreplass er om lag 220.000 fordelt på to år. Kommunen har kapasitet til å ta i mot 1-2 læringar innan barne- og ungdomsarbeidarfaget, 2-3 helsefagarbeidarar, 1 kokkefag og 1 i kontor og administrasjonsfaget (om lag kvart 3 år). Kommunen kan maksimalt ha 7 læringar. Lønnsmidlar til læreplassar må eventuelt prioriterast innanfor rammene i årsbudsjetta. Det er ikkje prioritert lønsmidlar til læringar på alle tenesteområda i budsjettet for 2013. Det må frigjerast midlar til dette føremålet, innanfor dei eksisterande rammene.

Oppvekst

Utviklingsområda innan oppvekst er forankra i (1)økonomiplan 2012-2015, (2)Rapport frå tilsyn med barnevernstenesta, Fylkesmannen, april 2012, (4)Rapport frå tilsyn med barnehagane, arbeidstilsynet, mai 2012, (5)Utkast til plan for rettleiing av nyutdanna nyttilsette pedagogar i Aurland kommune, (6) Invitasjon frå Fylkesmann til alle kommunane i fylket til å delta i "sjumilssteget", mai 2012, (7) Invitasjon frå Sogn regionråd om deltaking i prosjektet "system for styrka lærling", (8) Nasjonal strategi for Inn På tunet , (9) Stortingsmelding 22 -10/11 *Motivasjon, mestring, muligheter*, (9) Stortingsmelding 11 *Læreren, rolla og utdanninga* og intensjonsavtale mellom KS og kunnskapsdepartementet. (10) Strategi for vidareutdanning av lærarar som KS sluttar opp om, (11) St meld 24 (2013-2013) *Fremtidens barnehage*.

Utviklingstrekk

Oversyn over elevtalet framover:

	Aurland barne og ungdomsskule	Flåm skule	
Kull pr 01.01.13	1.klasse	1. klasse	
Fødde			Totalt
Fødde 2006	11 (skuleår 12/ 13)	5 (skuleår 12/ 13)	16
Fødde 2007	15 (skuleår 13/ 14)	8 (skuleår13/ 14)	23
Fødde 2008	7 (skuleår 14/ 15)	7* (skuleår14/ 15)	14
Fødde 2009	10 (skuleår 15/ 16)	5* (skuleår 15/ 16)	15
Fødde 2010	4 (skuleår 16/ 17)	8 (skuleår 16/ 17)	12
Fødde 2011	8 (skuleår 17/ 18)	5 (skuleår 17/ 18)	13
Fødde 2012	4 (skuleår 18/ 19)	7 (skuleår 18/ 19)	11

***talla frå helsestasjonen er justert med oppdaterte tall frå barnehagane.**

Tabellen ovanfor viser at frå skuleåret 14/15 vil vere kull med 11-15 førsteklassingar i Aurland kommune. Det er særleg relativt små kull som skal starte på ABU. Skulesektoren kan tilpasse organiseringa av undervisninga slik at fleire årstrinn blir undervist saman.

Barnehagestruktur

Kommunestyret har gjort vedtak om at Aurland kommune skal drifte to barnehagar. Den kommunale barnehagen på Skjerping blir lagt ned frå hausten 2014. På grunn av små barnekull blir barnehagedrifta på Dalen lagt ned frå hausten 2013. Kommunestyret har vedteke at det skal setjast i gang planlegging av ny barnehage i samband med eksisterande bygg. Dette blir omtala i investeringsdelen. I rammeføresetnadane er det lagt inn reduksjon i personalressursar. Delar av reduksjonen er knytt til endra administrasjon og styrarstruktur for barnehagane. Både Vangen barnehage og Dalen barnehage er eldre bygg som må oppgraderast for å stette arbeidsmiljølova sine krav til eit forsvarleg arbeidsmiljø. Det blir tilrådd å starte bygging av barnehage i perioden. Dette er omtala i investeringsplanen.

Rettleiing av nyutdanna pedagogar i grunnskulen

Det er utarbeidd ein plan for rettleiing av nyutdanna pedagogar i grunnskulen. Ordninga blir tilrådd å innføre som ei prøveordning med evaluering etter tre år. Ordninga blir finansiert ved bruk av kompetansefondet, dersom finansiering ikkje er mogeleg innanfor vedteke budsjett. Dette blir vurdert kvart einskild høve. Etter tre år skal ordninga evaluerast, i høve til målsettingane i planen.

MOT

Aurland kommune er lokalsamfunn med i MOT. MOT er ein haldningsskapande organisasjon som jobbar for og med ungdom. MOTs mål er å bidra til robuste ungdommar og trygge ungdomsmiljø. MOT har ein heilskapleg modell for korleis lokalsamfunn kan jobbe saman med ungdom. Heilskapsmodellen består av program i ungdomsskulen og vidaregåande skule, samt tiltak på ungdommen sin fritidsarena. Gjennom ung til ung formidling, øvingar, historier, dialog og rollespel vert ungdom bevisstgjort til å ta eigne val, ta vare på kvarandre og syne mot. Aurland barne- og ungdomsskule skal halde fram MOT arbeidet i ungdomsskulen.

System for styrka læring

Deltaking i prosjektet "System for styrka læring". Satsingsområdet i prosjektet skal vere å utvikle den vanlege undervisningssituasjonen, fange opp dei elevane som har særlege behov og tilpasse undervisinga desse. Målsettingane er auka kvalitet i skulen og reduserte utgifter til spesialundervisning. Politisk forankring hjå skuleeigar, brei deltaking og midlar til øyremerkte midlar til kompetanseheving, er nemnt som føresetnad for eit vellukka prosjekt

Kompetanseheving

Midlar til Kompetanseheving innan skule og barnehage må handterast innanfor rammene av årsbudsjettet og kommunen sitt kompetansefond. Einingane skal utarbeide einingsvise kompetanseplanar.

Valfag

Innføring av **valfag i ungdomssteget** utgjer ein årleg kostnad på 230.000 og det er venta at staten gir delar av dette gjennom rammetilskotet.

Miljøterapeut i skulen

Miljøterapeut i skulen er vidareført som fast 90 stilling, som følgjer skuleåret. Dette vert tilrådd som følgje av konklusjonane i <<evaluering av miljøterapeutfunksjon i ABU>>.

Evalueringa viser at både elevar, foreldre, faginstansar og lærarar vurderer prosjektet som svært vellukka. I tillegg har prosjektet, ut frå bestemte føresetnader, gjevne ei innsparing på 220 000 kr pr år. Prosjektgruppa rår til at 90 % stilling som miljøterapeut ved ABU vert gjort fast frå 01.08.2013. Funksjonen er innarbeidd i framlegg til driftsrammer for ABU.

Norskkurs

Norskkurs for framandspråklege har vore etterspurd. Norskopplæring for vaksne er ikkje prioritert innanfor skulen sine rammer frå 2013. Det er likevel mogeleg å tilby norskopplæring for framandspråklege. Dette kan skje i samarbeid med Lærdal kommune og/eller i samspel med næringslivet.

Inn På Tunet

Tilpassa opplæring på gardsbruk er prøvd ut for einskilde elevar ved Aurland barne og ungdomsskule. Ordninga er etablert som ei prøveordning. Aurland kommune vil vurdere å inngå rammeavtaler med aktuelle tilbydarar om kjøp av Inn På Tunet tenester innan oppvekst. Rammeavtaler kan finansierast ved at ekstra kostnader blir finansiert ved bruk av fond.

Fleire tiltak som høyrer til oppvekst er omtala i delen om førebygging.

Utviklingsområde innan helse og omsorg og NAV

Innanfor helse og omsorgsområdet og Nav er det stor aktivitet og mange utviklingsområde. Ei rekke fagplanar, pågåande prosjekt og nasjonale styringsdokument legg føringar for kommunen sine prioriteringar innanfor desse tenesteområda. (1) Ny helse og omsorgslov, (2) Folkehelselova, (3) Utkast til plan for tiltaksarbeid og bustadsosialt arbeid, (4) Opptrappingsplan for rus 2007-2012, (5) Innspel frå einingane og kartleggingar lokalt, (6) Nasjonal strategi for Inn På Tunet, (7) Rammeavtale og 10 delavtaler mellom Aurland kommune og Helse Førde HF, (8) Forstudierapport for etablering av lokalmedisinsk senter Sogn, (9) Legevaktsamarbeid Lærdal, Årdal og Aurland, rapport frå arbeidsgruppa, (10) Helse og omsorgsplan for Aurland kommune, framlegg frå arbeidsgruppene, (11) Demensplan for Aurland kommune.

Nokre utviklingstrekk innan helse og omsorg

1. fleire personar over 67 år per yrkesaktiv
2. fleire ressurskrevjande brukarar under 67 år
3. fleire eldre over 80 år
4. fleire personar med demens
5. eit aukande rekrutteringsbehov av helsefagarbeidarar
6. høg arbeidsløyse per 01.03.13

(frå status- og analysenotat utarbeid i samband med helse og omsorgsplan)

Samhandlingsreforma

- Talet liggedøgn for utskrivingsklare pasientar for 2013 per 31.05.13 er null. Tal liggedøgn for utskrivingsklare pasientar frå Aurland var 42 i 2012. Dette innebar kostnader på 168.000 for kommunen.
- Kommunal medfinansiering i spesialisthelsetenesta i 2012 var kr 2.035.541. A-kontoinnbetaling i 2012 var 2.121.258.

Sogn lokalmedisinske senter

Kommunen er med i det interkommunale prosjektet "Sogn lokalmedisinske senter". Forstudien er gjennomført og kommunen har forplikta seg til å vere med i eit forprosjekt. Hovudmålet i denne prosjektfasen er å nærare utgreie tenester og tilbod i Sogn LMS, utvikle modell for organisering og førebu etablering av senteret ved Lærdal sjukehus. Etablering av Sogn LMS blir truleg tilrådd i tre trinn.

Trinn 1 omfattar interkommunal legevakt, stasjonært ved Lærdal sjukehus og legevakttelefon.

Trinn 2 omfattar ø-hjelp senger. Dette blir ei lovpålagt oppgåve for kommunane frå 2016. kommunane kan få tilskot til å etablere tilbodet før 2016.

Trinn 3 andre tenester og eventuelle LMS-senger (forsterka sjukeheimstenester og rehabilitering er aktuelle område). Kommunen sitt behov for LMS-senger skal avklarast i kommunedelplan for helse og omsorg.

I tillegg til tenester lokalisert ved Lærdal sjukehus er det i denne fasen målsettingar om å vidareutvikling av fagnettverk og utvikling av meir heilskaplege pasientforløp.

Planar

- Kommunedelplan for helse og omsorg (under arbeid)
- Rullering av psykiatriplan (oppstart i planperioden)
- Rusmiddelpolitisk handlingsplan (under arbeid)
- Demensplan (vedteken)
- Overordna strategi for bustad og arbeid (oppstart i planperioden)

Arealbehov i tenestene

Det er behov for ei heilskapleg vurdering av arealbehov innan sosial, helse og omsorg. Det blir tilrådd å selje tre til fire bueiningar ved Vårdraum til yngre brukarar med hjelpebehov. Det blir vidare tilrådd å byggje eit aktivitetshus med minimum desse funksjonane på gamle prestebustadtomta: fellesareal for Vetleli og Vårdraum, ei bueining med medlevarstandard og personalbase for Vårdraum og Vetleli. Nav disponerer inntil tre bueiningar i Høydalen til vanskelegstilte. Ei bueining skal nyttast til personale og fellesaktivitetar.

Det blir tilrettelagt for avlastningsleilegheit, med medlevarstandard i gamle del av Aurland helsetun. Oppgradering av bufellesskapet ligg og inne i denne investeringspakka, men må sjåast i samanheng med kommunedelplan for helse og omsorg.

Det er planlagt eit bustadprosjekt "Furuly" i planperioden. Målgruppe for dette prosjektet må vurderast i samband med kommunedelplan for helse og omsorg. I tillegg har kommunen behov for rimelege ungdomsbustadar til førstegongsetablerarar. Planlegginga må vente og målgruppe må vurderast når behovet innan helse, omsorg og NAV er kartlagt.

Rusprosjekt

Aurland kommune har fått tilskot til første del at eit toårig rusprosjekt. Det er tilsett ruskonsulent i toårig prosjektstilling. I prosjektperioden er det målsettingar om systemutvikling, planarbeid, kompetanseutvikling og betre oppfølging av rusmiddelavhengige. Nav sine rammer er auka frå 2013 for å vidareføre funksjonen

Psykiatrisk sjukepleiar er tilsett i fast stilling. Psykiatriplanen skal rullerast i Planperioden.

Aktivitetar rus og psykiatri. Det er trong for arenaer for aktivitet for personar med rus eller psykiatriutfordringar. Dette må vere eit satsingsområde i perioden.

Inn På Tunet

Aurland kommune har trong for eit tilbod til yngre personar som fell utanfor arbeidsliv og/eller skulegang. Det vil bli vurdert Inn På Tunet tilbod med inntil fem kvalifiseringsplassar som ei prøveordning over tre år. Ordninga bør evaluerast innan tre år. Prøveordninga kan finansierast gjennom bruk av fondsmidlar. Målsettinga for satsinga skal vere auka deltaking i arbeidsliv og samfunnsliv.

Ressurskrevjande brukarar

Kommunen ser ein auke i talet på ressurskrevjande brukarar og kommunen kjøper ein del tenester innan døgnbasert omsorg og avlastning eksternt. Kommunal eigendel for ressurskrevjande brukarar varierer frå ein til tre millionar. Per i dag er det lite kapasitet i kommunen til å utvikle eigne tiltak som kan erstatte eksternt tenestekjøp. Det er varsla eitt nytt tiltak tidleg i planperioden.

Plan for habilitering og rehabilitering må rullerast i planperioden. **Koordinerande eining, bustadtilpassingsgruppe** og andre tverrfaglege funksjonar skal forankrast i planar og strukturane.

Dei økonomiske rammevilkåra

Rammevilkår

Kommunane skal ha rammevilkår som set dei i stand til å løyse sine oppgåver, både på område som tenesteproduksjon, mynde og samfunnsutvikling. Dette inneber at kommunane må ha rom til å prioritere tenester i tråd med lokale forhold. Det overordna målet med inntektssystemet er å utlikna kommunane sine ulike føresetnader for å gje like tenestetilbod over heile landet. Ved fordeling av rammetilskotet vert det teke omsyn til strukturelle forskjellar i kommunane og kommunane sine forskjellar i skatteinngang. Kommunane sin næringsstruktur avgjer i stor grad inntektene til kommunen. Skatt er den største inntekta og er "grunnmuren" i kommunane sitt inntektsgrunnlag. Inntektssystemet inneheld i tillegg tilskot som vert gjeve ut frå regionalpolitiske målsettingar. Det vert òg ytt skjønnsstilskot for å jamne ut spesielle tilhøve som ikkje vert ivareteke innafør det ordinære inntektssystemet.

Samfunnsutvikling

Samfunnsutvikling bør vere eit fokusområde i styringssystemet til Aurland kommune. Dei kritiske suksessfaktorane for dette området er m.a. utvikling i folketal, god trivsel og god folkehelse.

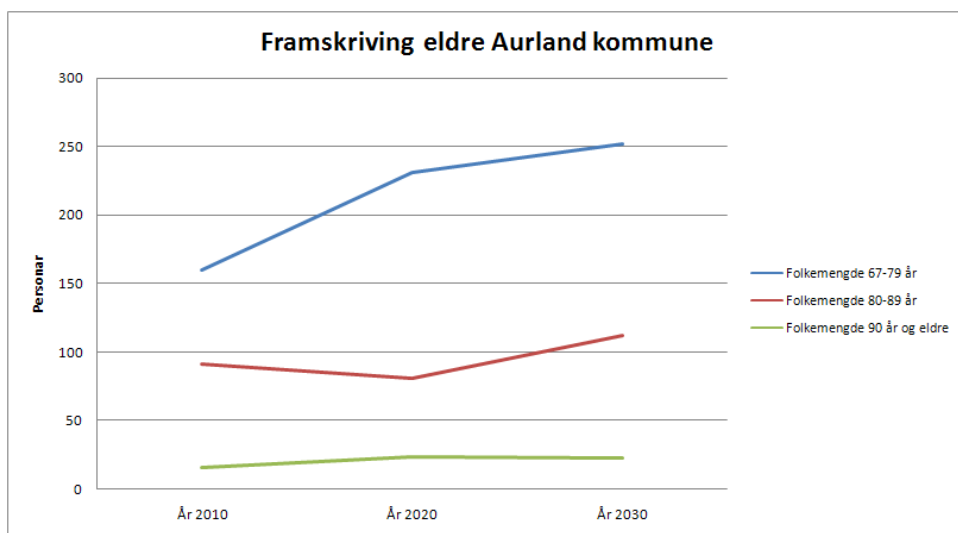
Folketalsutvikling og prognose – lokalt

Folkemengde, etter grunnkrets, tid og statistikkvariabel

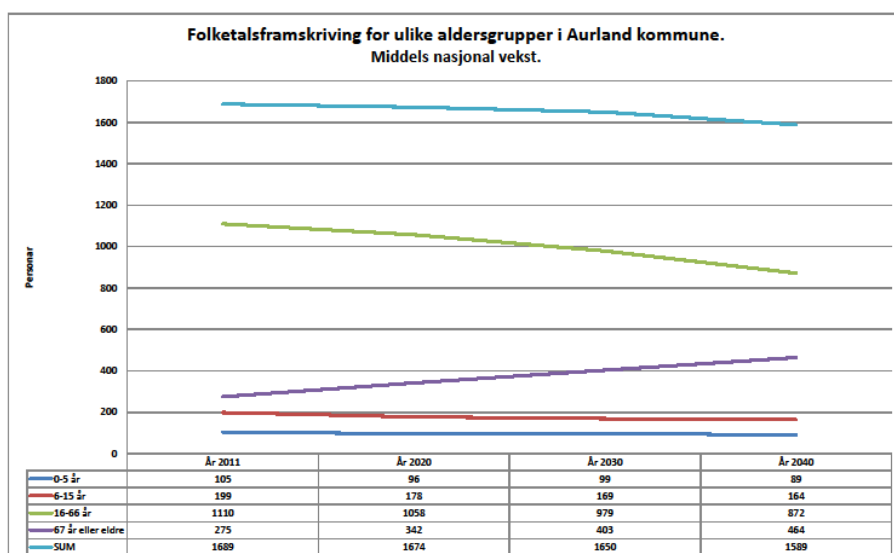
	2007 1.1.2007	2008 1.1.2008	2009 1.1.2009	2010 1.1.2010	2011 1.1.2011	2012 1.1.2012	2013 1.1.2013	Endring 2007 - 2013
14210101 Nærøy	105	105	89	88	86	88	84	-21
14210102 Undredal	91	88	85	87	90	88	82	-9
14210103 Utbygdi	361	375	327	321	330	344	345	-16
14210104 Aurlandsvangen	362	358	431	431	416	422	416	54
14210105 Ohnstad	161	158	161	162	164	157	160	-1
14210106 Flåm	318	322	311	317	317	327	349	31
14210107 Berekvam	38	32	27	27	32	28	28	-10
14210108 Myrdal	5	5	4	5	5	5	7	2
14210109 Vassbygdi	79	73	67	66	80	80	84	5
14210110 Dalen	182	176	179	173	168	166	147	-35
14219999 Uoppgitt	13	3	6	5	1	7	12	-1
	1715	1695	1687	1682	1689	1712	1714	-1

(tabell henta frå Sogn og Fjordane Fylkeskommune sine heimesider).

Som ein ser har folketalet vore forholdsvis stabilt siste sju åra, men det har skjedd ei sentralisering av busetnaden ved at Vangen og Flåm. Samla har Vangen og Flåm ein auke på 85 personar, medan dei andre kretsane samla har ein like stor nedgang.

Ut frå Statistisk Sentralbyrå sine framskrivingar vil det vere ein stor auke i gruppa 67 – 79 år i åra framover.

Tabellen viser at me ut frå denne prognosen vil få nedgang i folketalet framover, og at dette først og fremst vil vere blant dei unge og dei som er i arbeidslivet.

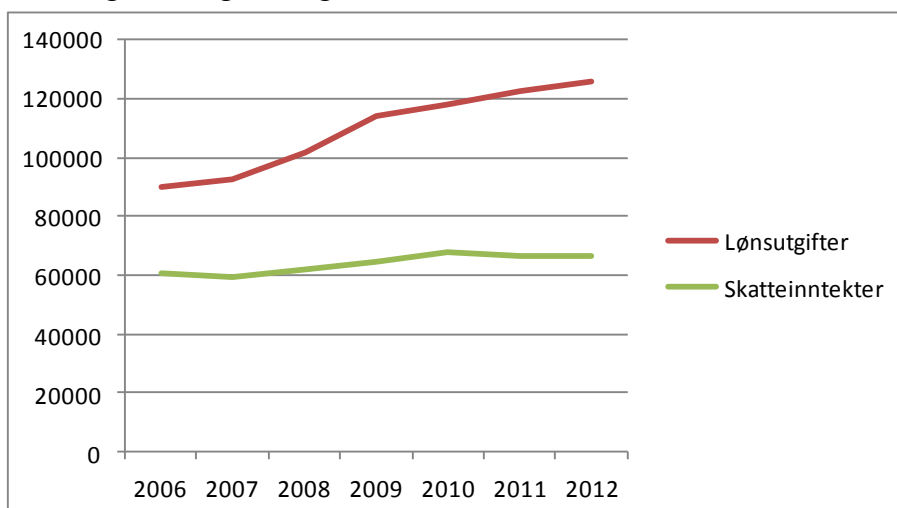
Økonomisk status og utfordringar

Generell informasjon om Aurland kommune sine inntekter:

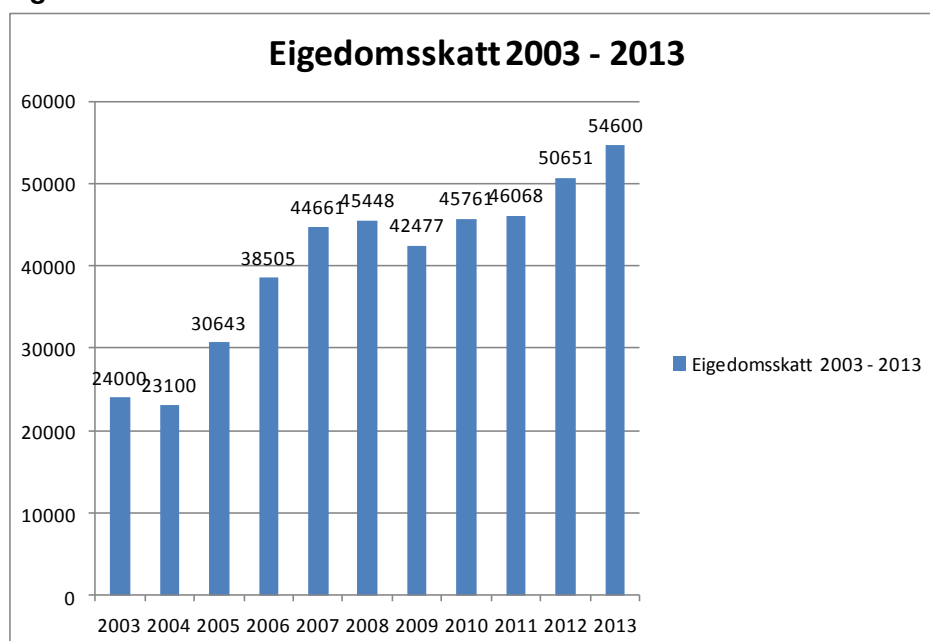
Skatteinntekter og lønsutgifter 2006 - 2012

Skatteinntektene har vist stabilitet dei siste åra med i overkant av 60 millionar kroner, med unntak av 2013. Dette må sjåast i samanheng med grafen på førre side. Skatteinntektene består av skatt på personinntekt og naturressursskatt. Naturressursskatten har lege stabilt på 30 millionar sidan slutten av 1990 – talet slik at det er personinntekta som endrar seg. I inntektsføresetnadane for 2014 er redusert monaleg. Sjølv om prognosane for dei neste fire åra syner ein nedgang i yrkesaktiv del av innbyggjarane, har vi vidareført skatteinntekter som 2013. Dette må vurderast grundig i samband med budsjett 2014 og rulling av kommuneplanen sin handlingsdel i 2014. Grafen under syner at auken i lønsutgifter for kommunen dei siste sju åra totalt er ca 40 %, medan auken i skatteinntekter i same perioden er på ca 10 %.

Utvikling lønsutgifter og skatteinntekter 2006 - 2012

Eigedomsskatt

Det alt vesentlege av kommunen sine inntekter på eigedomsskatt kjem frå skatt på kraftverk. Eigedomsskatten er meir enn dobla frå 2003 til i år. Det er usikkert kva eigedomsskatten på kraftverk vil vera framover. Dette vil blant anna vera avhengig av nasjonale rammevilkår. Aurland kommune har budsjettert i planperioden med same inntektsnivå som i 2013. I realiteten vil dette vera ein inntektsreduksjon.

Nærings og konsesjonsavgift

Dette er ei avgift som kjem som følgje av kraftutbygginga. Avgifta blir i sin heilskap avsett til nærings- og konsesjonsavgiftsfondet. Fondet har egne vedtekter. Avgifta blir indeksregulert kvart femte år. Neste indeksregulering for Aurland kommune vil bli i 2014.

Øyremerka statstilskot

Staten har gjennom Husbanken ei ordning med godskriving av renter for investeringar gjort i skule og omsorgssektoren. Storleiken på desse tilskota avhenger av rentesatsen. Aurland kommune fekk i 2012, 2 mill i tilskot gjennom denne ordninga.

Mva-kompensasjon

Momskompensasjon vart innført i 2004, og medfører med nokre unntak at all moms vert refundert. Momskompensasjonen på driftseiningane blir direkte godskriven nettorammene til einingane. Momskompensasjon på investeringar har tidlegare gått inn i drifta som frie inntekter. Kommunen har stått fritt til å kunne bruke dette som finansiering på investeringane. Frå 2014 er reglane endra slik at momskompensasjonen på investeringar vil bli direkte overført til investeringsrekneskapen og må brukast som finansiering der. Dette vil ikkje medføre nokon endring for Aurland kommune, då me har overført heile momskompensasjonen på investeringar til investeringsrekneskapen kvart år.

Konsesjonskraft

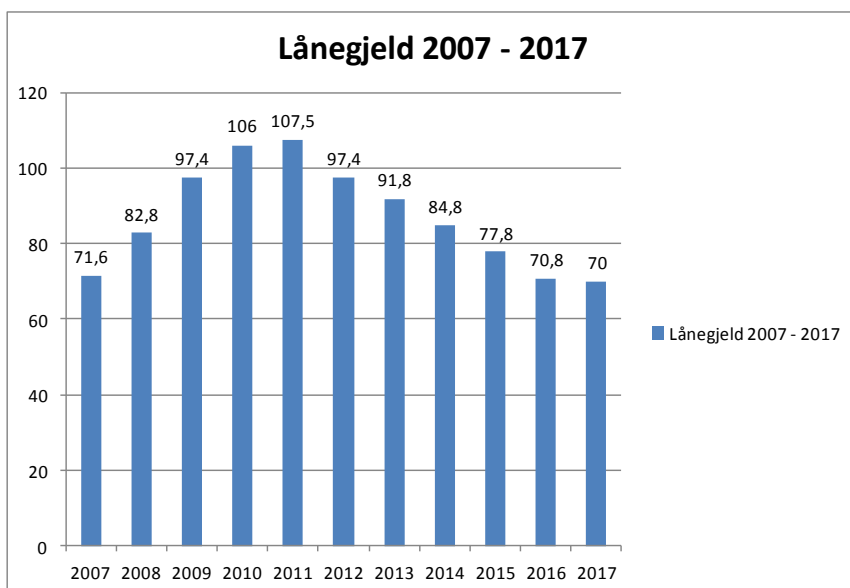
Aurland kommune auka i 2011 påslaget får 5 øre til 10 øre pr kwh på det vi sel til Aurland Energiverk. Det overskytande sel vi tilbake til E – Co til såkalla spotpris. Prisen inn til kommunen i 2013 er 10,86 øre pr kwh og sel den vidare til Energiverket for 20,86 øre pr kwh. I 2012 var netto overskot på kraftsalet i overkant av 6 millionar og vi har lagt oss på dette i planperioden. Aurland kommune bør vurderer ein ytterlegare auke i prisen Aurland Energiverk betalar for krafta.

Brukarbetalingar

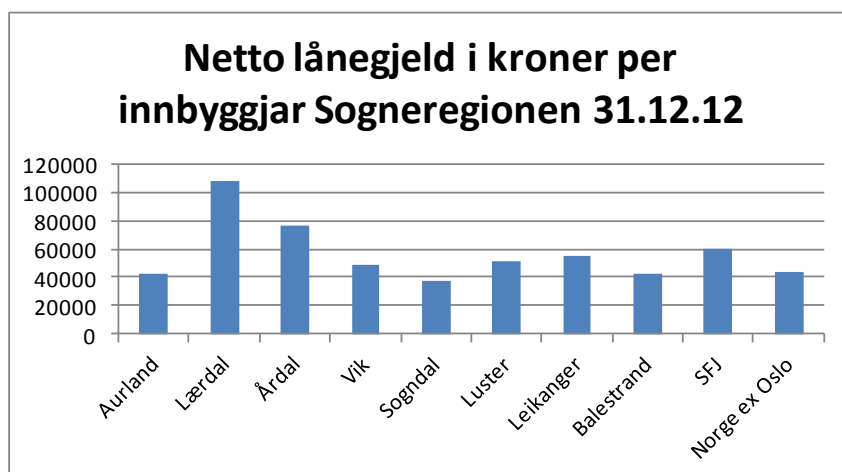
Innbyggjarane betalar for ulike tenester kommunen tilbyr. Døme er barnehage, sfo, heimehjelp og kommunale avgifter. Desse blir reviderte i samband med budsjettet kvart år i samsvar med kostnadsdeflatoren i statsbudsjettet. Avgiftene på vatn og avlaup kom i 2012 for første gong over sjølvkostnivå og avgiftene blir difor føreslegne auka med ordinær prisauke i samsvar med kostnadsdeflatoren i planperioden.

Lånegjeld

Pr 31.12.2012 hadde Aurland kommune ei lånegjeld på 97,4 millionar kroner til egne investeringar. I handsaminga av økonomiplan 2012 – 2015 vart det vedteke at det ikkje skal takast opp nye lån i planperioden, men at kommunen istaden skal betale ned ekstra på eksisterande lån. Denne nedbetalinga kjem til syne i grafen under og er i samsvar med framlagt økonomiplan. I 2017 er det lagt inn opptak av lån på ca seks millionar. Syner til kommentarar under finansiering av investeringane.

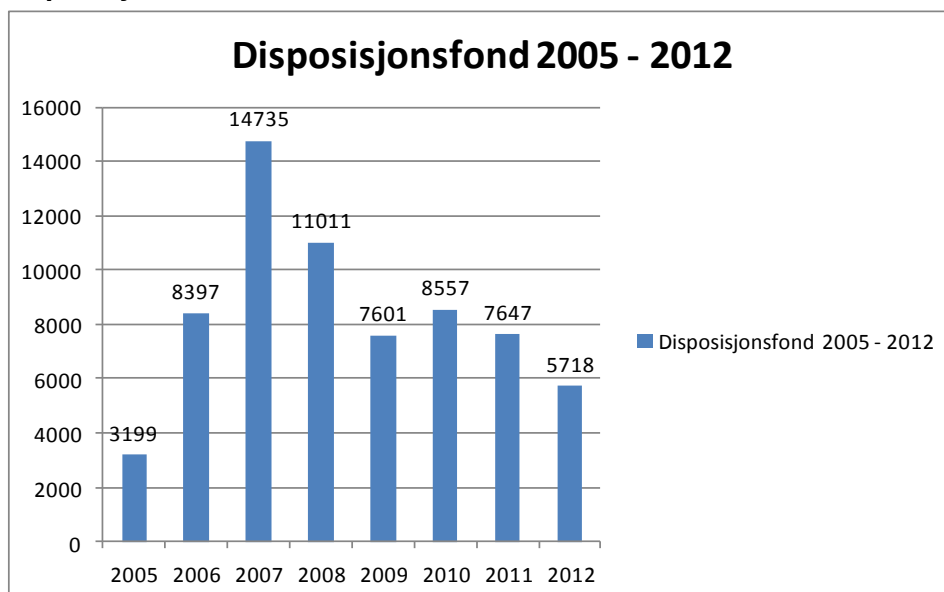

Netto lånegjeld pr.innbyggjar sogneregionen

Aurland ligg pr 31.12.2012 omtrent på landssnittet. Det er viktig å presisere at ei stor lånegjeld vil gjere at ein får mindre handlefridom både i drift og investering framover. Norske kommunar har investert svært mykje dei siste åra. Konsekvensane av dette er at mange kommunar slit med å betale renter og avdrag. Endå verre vil dette bli med forventa auka rentesats. Med Aurland kommune sitt utgiftsnivå i dei kommunale tenestene, bør investeringsnivået justerast noko ned.

Disposisjonsfond

Aurland kommune har som mål og styrka disposisjonsfondet i løpet av planperioden. Pr 31.12.2012 var fondet på 5,7 millioner og dette er så lite at det i periodar tærar på likviditeten til kommunen. På grunn av høgt investeringsvolum over tid, store forskotsbetalinger, samt varierende tid for innbetalinger, har kommunen i periodar brukt av kassakredittavtale.

Det er lagt opp til avsetninger til fond i perioden for å ha "reservar". Avsetningane er delvis knytt direkte til spesifikke fond sjølv om fonda rekneskapsmessig er frie. Det er ikkje lagt inn bruk av fonda i økonomiplanen, men tanken er at fonda skal nyttast etter kvart slik at dette ikkje er ein rein oppbygging av fond.

Pr 31.12.12 var disposisjonsfondet fordelt sånn i balansen:

Disposisjonsfond (fritt)	426.954
Lønsreguleringsfond (rest frå 2012)	316.974
Kompetanseplanfond	1.500.000
Utviklingsfond	1.874.000
Ungdomsarbeid	500.000
HMT – fond	600.000
Prisreguleringsfond	500.000
Sum	5.717.927

Det er lagt opp til totale avsetningar i planperioden 2014 - 2017 til frie fond på totalt kr 34.200.000. Mykje av desse avsetningane vil bli brukt fortløpande i drift.

Budsjetterte avsetningar	2014	2015	2016	2017	Sum
Avsetning til disposisjonsfond	-2 290	-3 770	-1 870	-3 520	-11 450
Avsetning til kompetansehevingfond	-500	-500	-500	-500	-2 000
Avsetning til utviklingsfond	0	0	-1 000	-1 000	-2 000
Avsetning til HMT-fond	-300	-300	-300	-300	-1 200
Avsetning til prisreguleringsfond	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-4 000
Avsetning til auka pensjonskostnader	-250	-1 500	-2 500	-2 500	-6 750
Avsetning til vedlikehald eigedomar	-1 000	-1 000	-2 400	-2 400	-6 800
Sum avsetning	-5 340	-8 070	-9 570	-11 220	-34 200

Kompetanseplanfond

Fondet skal brukast til strategisk kompetanseheving. Kommunestyret har vedteke overordna kompetanse- og rekrutteringsplan for kommunen (KS-026/10). Ei overordna målsetjing er at bemanning og kompetanse i kommunen til ei kvar tid skal vere fleksibel og tilpassast vedteken politikk.

Utviklingsfond

Dette er avsetning av eventuelt utbyte først og fremst frå Aurland Ressursutvikling. Det er ikkje klare retningslinjer for bruken av dette.

Lønsreguleringsfond

Dette er avsetning til å dekke lønsoppgjeret. Overføringa på kr 316.974 er rest av avsetninga i 2012 som ikkje vart nytta og som difor er overført til 2013.

HMT – fond

Rådmann har signert ny IA – avtale på vegne av kommunen frå 01.01.11 til 31.12.13. Partane i kommunen forpliktar seg gjennom avtalen til å arbeide for overordna målsetjingar i avtalen om lågare sjukefråvær, rekruttering av personar med redusert funksjonsevne og hindre uføre og tidleg avgang. Sidan 01.01.09 har alle tilsette i Aurland kommune vore medlemmar i bedriftshelsetenesta. Endringar i arbeidsmiljølova og folketrygdlova frå 01.07.2011 set større krav til leiar si oppfølging av sjukmelde arbeidstakarar. Fondet er tenkt bruk til overordna kostnader til HMT (helse, miljø, tryggleik) i kommunen.

Prisreguleringsfond

Dette er eit fond som vil kunne brukast ved auke i prisane på eksisterande avtalar, og på innkjøp av varer og tenester. I utgangspunktet er desse avsetningane i minste laget, som betyr eit krav om ytterlegare effektiviseringsgevinst i åra framover.

Fond for vedlikehald av kommunale eigedomar.

Det er lagt opp til å byggje opp eit fond som kan brukast til vedlikehald og tiltak knytt mot kommunale eigedomar og infrastruktur. Vedlikehaldsrapportar seier at Aurland kommune har eit etterslep på kommunale eigedomar på over 20 millionar kroner. I løpet av planperioden er det tilrådd å tilføre fondet 6,8 mill.

Pensjonskostnader

Det er forventa ein kostnadsauke dei næraste åra. Dette er usikkert og er til ein viss grad politisk styrt, men ut frå dei signala vi har fått bør ein ta høgde for ein auke i kostnadane dei neste åra. Pr 31.12.2012 har Aurland kommune eit såkalla premieavvik på ca 13 millionar. Dette er pensjonspremie som ikkje er kostnadsført i rekneskapen, sjølv om det er betalt inn. Målet med avsetningane er at me skal innhente dette avviket. Dette er og i tråd med styringssignala frå strategiseminarer i Flåm i mars 2013.

Likviditeten i kommunen

Sjølv om Aurland har gode inntekter og ganske god økonomi merkar vi at likviditeten til tider er anstrengt. Både inntektene og utgiftene i kommunen kjem litt i periodar, slik at ein er avhengig av å ha "pengar på bok" for å dekke dei daglege forpliktingane. Det siste året har kommunen merka at det har vore ganske store avvik i dato for når utgiftene påløper og og når inntektene kjem. Dei forholda som først og fremst kan trekkast fram i denne samanheng har i det store og heile medført at store utgifter må betalast før vi får "tilsvarande" inntekt inn igjen. Dette gjeld mellom anna:

- **ressurskrevande brukarar:** Aurland har hatt ein stor auke i såkalla ressurskrevande brukarar siste åra. Kommunen har ein eigenandel på rundt 1 million kroner på desse brukarane – det resterende dekkar staten, men tilskotet frå dei kjem ikkje før i overkant av eitt år etter at utgiften har påløpt. Samla hadde Aurland kommune ein utgift på desse brukarane på ca 24 millionar i 2012 – av dette får kommunen tilbakebetalt rundt 11,5 millionar sommaren 2013.

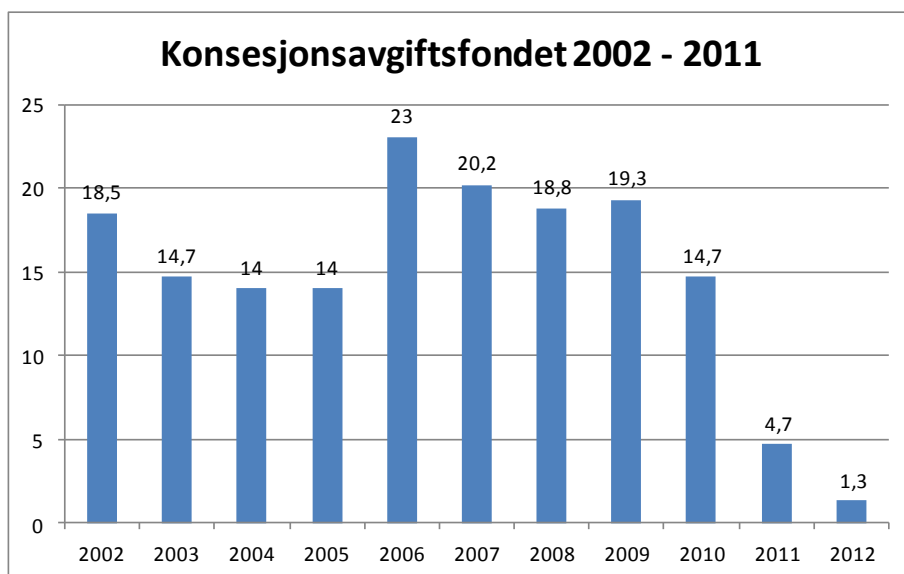
- **pensjonar:** Kommunen betaler inn ein større sum enn det som er den reelle kostnaden. Samla hadde kommunen eit "premieavvik" på ca 13 millionar bokført i balansen for 2012.

- **konsesjonsavgiftsfondet:** Det blir budsjettert med bruk av konsesjonsavgiftsfondet til investeringar og drift i rekneskapen. I og med at det no nesten ikkje står midlar på fondet og mestedelen av inntekten kjem heilt på slutten av året må denne bruken forskotterast gjennom året.

- **refusjonar:** Dei fleste refusjonar kjem inn etter at kommunen har betalt ut kostnaden. Dette gjeld mellom anna sjukeløn, svangerskap og momskompensasjon. I snitt får kommunen tilbake pengane 2 – 3 månader etter at vi har betalt dei ut.

- **forskotteringar:** Aurland kommune har forskottert til Fylkeskommunen utbetring av Fylkesveg 243 til Bjørge med til saman seks millionar. Dette vil ikkje vere endeleg tilbakebetalt før i 2016.

Alle desse punkta ovannemnde punkta går ut over kommunen sin likviditet. Fonda bør byggjast opp til ein storleik som gjer at kommunen blir meir robust økonomisk. Reduksjon i investeringsvolumet, særleg dei to første åra må sjåast som ein konsekvens av dette.

Konsesjonsavgiftsfondet blir tilført konsesjonsavgift frå E – Co kvart år (14,1 millionar pr no – aukar til 15,3 millionar frå 2014). I tillegg blir det tilført innbetalte renter og avdrag frå lån som er gjevne frå fondet. Fondet har egne vedtekter.

Driftsbudsjettet sine økonomiske rammer

DRIFTSOVERSIKT

	Årsbudsj.	Økonomiplan			
(Tall i 1000 kr)	2013	2014	2015	2016	2017
Skatt på inntekt og formue	71 300	68 200	68 200	68 200	68 200
Rammetilskudd	33 100	34 800	34 800	34 800	34 800
Eiendomsskatt	54 600	54 600	54 600	54 600	54 600
Konsesjonsavgift	14 000	15 300	15 300	15 300	15 300
Andre statlige overføringer	1 200	1 800	1 900	1 900	2 000
SUM FRIE INNTEKTER	174 200	174 700	174 800	174 800	174 900
Renteinntekter	2 000	2 000	2 500	3 000	3 500
Utbyte	3 000	4 000	4 000	3 000	3 000
Renteutgifter eksisterende lån	-3 400	-3 000	-3 100	-3 200	-3 300
Netto renteutgifter/-inntekter	1 600	3 000	3 400	2 800	3 200
Mottatte avdrag på lån	4 500	3 000	3 000	3 000	3 000
Avdragsutgifter	-7 400	-7 000	-7 000	-7 000	-7 000
Netto avdragsutgifter	-2 900	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000
NETTO RENTE- OG AVDRAGSUTGIFTER	-1 300	-1 000	-600	-1 200	-800
TIL FORDELING	172 900	173 700	174 200	173 600	174 100
<u>Til driftsrammer:</u>					
Politisk leiling	3 138	3 088	3 138	3 088	3 138
Sentraladministrasjon og kultur	13 948	13 448	13 448	13 498	13 498
Aurland Barne og ungdomsskule	19 086	19 586	18 236	17 736	17 736
Kommunale barnehagar	10 101	8 701	7 801	7 801	7 301
Flåm skule	7 121	6 871	6 621	6 621	6 621
Helse og førebyggjande	6 737	6 737	6 737	5 697	5 697
NAV Aurland	7 034	6 734	6 734	6 424	6 424
Barnevern	3 289	3 289	3 289	3 289	3 289
Pleie og omsorg	48 226	48 526	47 526	46 226	46 226
Kommunal driftseining	24 673	23 573	23 243	23 193	23 193
Nøytrale inntekter / utgifter	10 756	10 506	10 456	10 456	10 456
Sal av konsesjonskraft	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000
Lønsoppgjer (blir fordelt)	0	4 500	3 700	4 500	3 700
Sum fordelt til driftsrammer	148 110	149 560	144 930	142 530	141 280
<u>Disposisjoner:</u>					
Avsetning til disposisjonsfond	-2 540	-2 290	-3 770	-1 870	-3 520
Avsetning til konsesjonsavg.fond	-18 700	-18 800	-18 800	-18 800	-18 800
Avsetning til kompetansehevingsfond		-500	-500	-500	-500
Avsetning til utviklingsfond	-1 500	0	0	-1 000	-1 000
Avsetning til HMT-fond	-300	-300	-300	-300	-300
Avsetning til prisreguleringsfond		-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Avsetning til førebyggjande ungdomsar	-500				
Avsetning til auka pensjonskostnader	-250	-250	-1 500	-2 500	-2 500
Avsetning til vedlikehald eigedomar	-1 000	-1 000	-1 000	-2 400	-2 400
Bruk av disposisjonsfond					
Overføring til investering			-2 400	-2 700	-2 800
Netto disposisjoner	-24 790	-24 140	-29 270	-31 070	-32 820
Balanse	0	0	0	0	0

TENESTEEININGANE – konsekvensar og kommentarar

Vi har i prosessen med økonomiplanen hatt ein gjennomgang med alle einingane våren 2013. Tillitsvalde, statlege/regionale myndigheiter og organisasjonar har vore tilskrivne med invitasjon til å kome med merknadar til oppstart av planarbeidet. Dei politiske utvala har gjennomført planverkstad. Arbeidet er eit framhald av prosessen som starta i 2010, der dei økonomiske måla var ein netto reduksjon på om lag 15 – 20 millionar i løpet av ein 4 – års periode. Til grunn for dette låg økonomiske analysar som synte at kommunen sin drift var i ubalanse. Alle stillingar har vore gjennomgått, og kommunen sin strategi har vore å gjennomføre nedbemanning, basert på naturleg ressursavgang. Det er vurdert kva område kommunen kan redusere i gjennom ulike tiltak.

Utgangspunktet for vidareføring av driftsrammer til einingane er 2013-budsjettet. Verknaden av lønsoppgjret for 2013 er lagt til einingane sine rammer i perioden.

Nokre av tiltaka på einingane vil kunne medføre at kvalitet og service vil kunne bli påverka i større eller mindre grad.

Ansvar 100 – politiske organ

Aurland kommune har over dobbelt så store utgifter til politiske organ som snittet i fylket. Aurland og Lærdal ligg langt over alle nabokommunane. Dette kan førast tilbake på utvalsstruktur, møteaktivitet, og ulike deltakingar. Den administrative kostnaden som følgjer av utvalsstruktur og møteaktivitet, må sjåast i samanheng med dette. Aurland kommune bør gjennomføre eit forenklingsprosjekt der viktige perspektiv som demokrati, styring, effektivitet og kontroll, vert synleggjort.

Tiltak i perioden på ansvar 100:

Politiske organ er vidareført på same nivå som i 2013. Det er lagt inn 50.000 ekstra det året det er val.

Ansvar 110 – rådmannsfunksjonane

Aurland kommune ligg høgt på kostnader til administrative tenester samanlikna med andre kommunar. Grunnlaget for dette kan referera seg til at kommunen er ein kommune med svært høge inntekter, stor aktivitet gjennom mange år og tung politisk struktur. I tillegg er Aurland kommune ein IA - bedrift og jobbar aktivt for tilrettelegging av arbeidsplassar.

Tiltak i perioden på ansvar 110:

- Reduksjon i stillingar tilsvarande 1,5 årsverk, som delvis er gjennomført i 2013.
- Rydding og overlevering arkiv til Fylkesarkivet tilsvarande 1,6 mill.

Ansvar 210 – Aurland Barne- og ungdomsskule og ansvar 230 Flåm skule

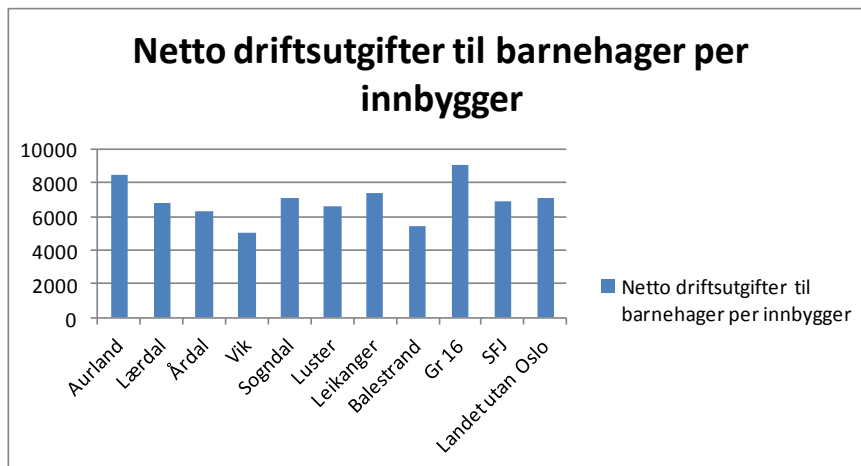
Aurland kommune ligg omtrent på snittet for kommunegruppa. Det er vanskeleg å samanlikne kommunane på grunnlag av store strukturforskjellar. Til dømes har Årdal og Sogndal store og få skular.

Tiltak i perioden på ansvar 210 (ABU) og 230 (Flåm skule)

Miljøarbeidar er vidareført som fast stilling. Denne var fondsfinansiert fram til 31.12.2013. Det er lagt opp til at kostnaden med denne funksjonen vil medføre reduserte kostnader til styrka læring og PPT i løpet av perioden. Frå 2016 er det lagt inn med ein reduksjon på eit lærarårsverk.

Flåm skule er lagt inn med ein reduksjon på eit årsverk frå 2014.

Ansvar 220 – Barnehagar

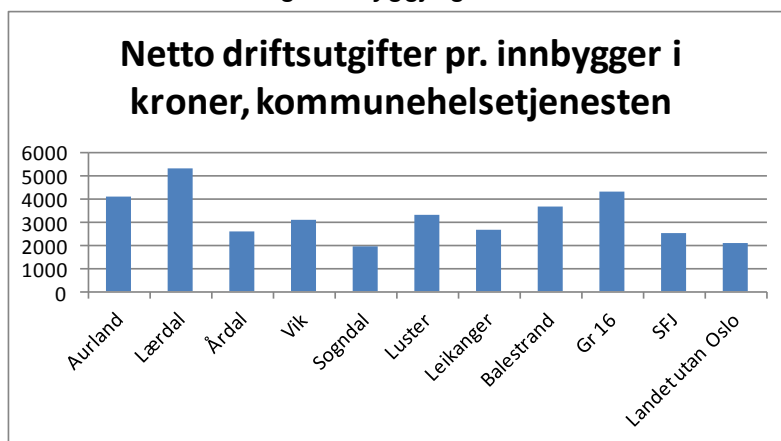

Den høge kostnaden skuldast til ein stor grad strukturen med 4 kommunale og ein privat barnehage.

Tiltak i perioden ansvar 220:

Det er lagt inn endra barnehagestruktur i perioden. Skjerping Barnehage vil bli nedlagt frå hausten 2014. Dalen og Vangen Barnehage vil bli samanslegne til ein barnehage. Samtidig er det prognosert nedgang i tal ungar dei neste åra. Desse strukturendringane vil medføre reduserte kostnader både administrativt og operativt i barnehagane. Dette kjem til syne i framskrivingane i planperioden.

Ansvar 300 – Helse og førebyggjning

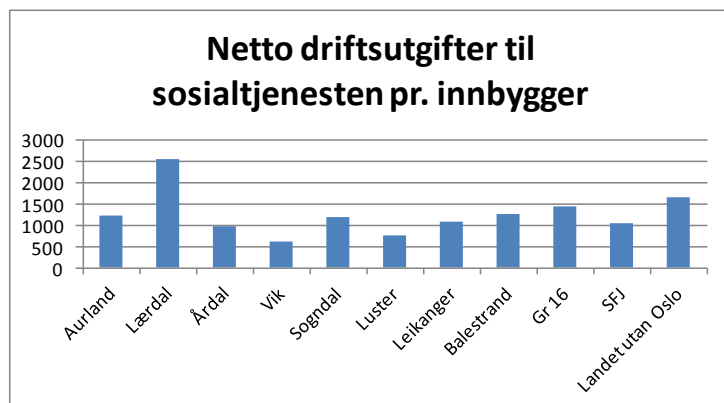

Tiltak i perioden ansvar 300:

Reduksjon med ca 0,5 årsverk frå 2015.

I rammeframskrivinga ligg det verknad av eit mogleg samarbeid innan legetenestene/helsetenestene. Dette vil medføre ein redusert kostnad med om lag 800.000 pr år frå 2015.

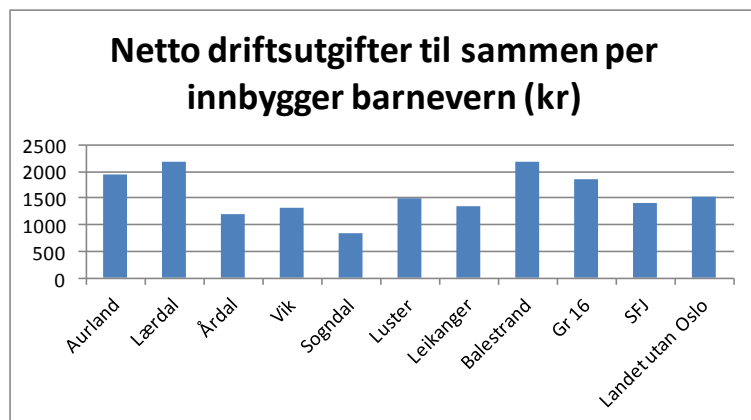
Ansvar 301 – NAV

Tiltak i perioden – ansvar 301:

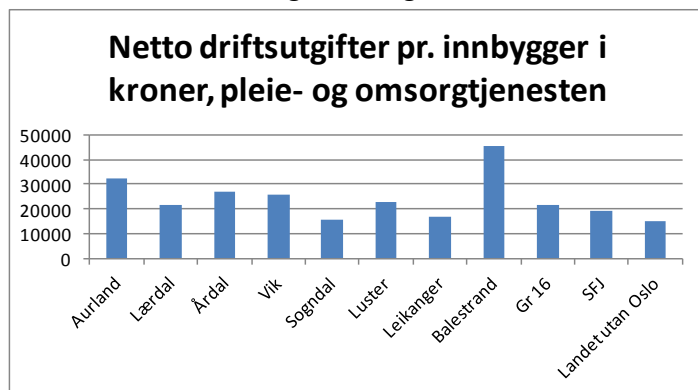
Rusarbeid er vidareført med 500.000 i 2014 og 2015 og 250.000 i 2015 og 2016. Kostnader til omsorgstiltak og støttekontakter er redusert i perioden.

Ansvar 302 – barnevern

Aurland og Lærdal har felles barnevern. Kostnadane blir fordelte ut frå avtale, medan særskilte tiltak blir førte på den kommunen dei høyrer til. Kostnadane er vidareført på same nivå som i 2013. Aurland kommune må pårekne auka utgifter til desse tenestene i åra som kjem. Dette er ein direkte konsekvens av ny barnevernslov og endringar i det statlege barnevernet.

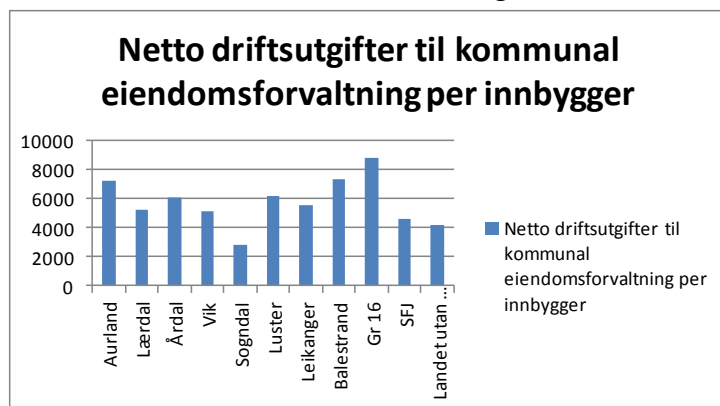
Ansvar 310 – Pleie og omsorg

Tiltak i perioden – ansvar 310:

Det er lagt inn reduksjon med totalt seks årsverk i løpet av planperioden. Eksisterende tiltak til ressurskrevjande brukarar er vidareført på same nivå som i 2013. Syner elles til det pågåande arbeidet med helse og omsorgsplan. Ein del av innsparinga vil vera mogleg gjennom ein reduksjon i tenesteytinga.

Ansvar 500 – Kommunal driftseining

Aurland kommune har svært stor eigedomsmasse i høve folketalet.

Tiltak i periode – ansvar 500:

Innsparing på nedlegging av barnehagar er lagt inn med 200-300.000 pr år. Kostnader til ekstra vedlikehald som låg inne i ramma til teknisk er flytta som avsetning til vedlikehaldsfond.

Ansvar 900 – Nøytrale inntekter og utgifter.

Tiltak i perioden ansvar 900:

Det vil bli redusert overføring til Spiren Barnehage som følge av kostnadsreduksjon i kommunale barnehagar.

Investeringar i perioden

FRAMLEGG OVERSIKT INVESTERINGAR 2014-2017					
ÅR	Sum	2014	2015	2016	2017
Tiltak	2014-2017				
		-			
Helse og omsorg		-			
Opparbeiding Furuly, Lunde	2 000	-		2 000	
Rehab Aurland Helsetun	5 000	-	2 500	2 500	
Personalbase/Aktivitetshus -Vårdaum-Vetleli	6 000	6 000			
Oppvekst					
Oppgradering eksist b.hage	0				
Ny Barnehage	12 300			300	12 000
Oppgradering leikeanlegg	500	250	250		
Natur og idrett					
Symjehall	18 000			1 000	17 000
Gang og sykkelveg Vangen - Heggviki (inkl vatn/avløp)	11 300		5 000	6 300	
Forlenging gang-/sykkelveg Heggviki - Bøen	4 150		150	2 000	2 000
Idrettsanlegg/Kunstgrasbane	0	-	-		
Byggeprosjekt					
Heradshuset	0				
Smiebakken	12 000		5 500	3 500	3 000
Rassikring Nedre Brekke Flåm	4 500		4 500		
Skredovervåking - Flåmsdalen	1 500	1 500			
Oppgradering bruer	5 000	5 000		-	
Anna					
Driftssentral Kommunal driftseining	0				
Skifte av køyretøy/maskiner	900		300	300	300
Vatn og avløp Orøynane Flåm	1 000	1 000			
IKT - investeringar	3 200	800	800	800	800
Eigenkapitalinnskott KLP	1 400	350	350	350	350
Sum tiltak:	88 750	14 900	19 350	19 050	35 450
FINANSIERING:					
ÅR	Sum	2 014	2 015	2016	2017
Tiltak	tiltak 2014-2017				
Mva refusjon	-17 470	-2 910	-3 800	-3 740	-7 020
Sal av tomter (Smiebakken)	-5 000		-2 000	-1 000	-2 000
Sal av bygg	-11 000	-4 000		-3 000	-4 000
Refusjonar tekn. anlegg Smiebakken	-5 400		-2 700	-2 700	
Refusjon rehabilitering symjehall	-5 000				-5 000
Refusjonar skredovervåking Flåmsdalen	-900	-900			
Tilbakebetaling lån Statens vegvesen	-6 000	0	-3 000	-3 000	
Trafikktryggleiksmidlar	-2 000	-500	-500	-500	-500
Konsesjonsavgiftsfondet	-27 020	-6 590	-7 350	-5 110	-7 970
Bruk av lån	-6 160				-6 160
Overført frå drift	-7 900		-2 400	-2 700	-2 800
Avsetning til kapitalfond	5 100		2 400	2 700	
Sum finansiering	-88 750	-14 900	-19 350	-19 050	-35 450

Kommentarar til investeringsbudsjettet

FRAMLEGG OVERSIKT INVESTERINGAR 2014-2017

ÅR	Sum tiltak
Tiltak	Heile 1000
Helse og omsorg	
Opparbeiding Furuly, Lunde	2 000
Posten vert føreslege nytta til oppføring av bustader for førstegongsetablerte og nynnflytte til Aurland som har trong for bustad i eigenskap av nyttilsett i lokal verksemd.	
Rehab. Aurland Helsetun	5 000
Posten vert føreslege nytta til mellom anna rehabilitering av rom ved Aurland Helsetun som har felles bad. I tillegg er det aktuelt å få etablert eit avlastningshusvære. Tiltak må sjåast i samanheng med samhandlingsreforma.	
Omorganisering bygningsmasse pleie m.m.	6 000
Posten vert føreslege nytta til nybygg på tomta til den gamle prestebustaden. Aktuelle tiltak er felles personalbase, garderobeanlegg, dagsenter og husvær for helg/korttidsavlasting. Tiltaket krev reguleringsendring.	
Oppvekst	
Barnehage	12 300
Posten vert føreslege nytta til rehabilitering/nybygg i tilknytning til ny barnehagestruktur. Lokalisering og omfang av arbeidet må avklarast gjennom eit forprosjekt. Samla kostnad for ny barnehage vil vere anslege til 22,3 mill – det resterande vil bli gjennomført i 2018.	
Oppgradering leikeanlegg	500
Posten vert føreslege nytta til oppgradering av eksisterande leikeanlegg i heile kommunen. Tilstandskontroll synar at fleire av anlegga må skiftast ut som følgje av slitasje og elde.	
Natur og idrett	
Symjehall	18 000
Posten skal nyttast til rehabilitering av symjehall og mindre tilpassingar av eksisterande areal til kultur og musikkskulen. Øvrige tiltak vert føreslege utsett til neste planperiode. Samla kostnad vil vere 35.000.000 – resterande vil bli føreslege brukt i 2018.	

Gang og sykkelveg Vangen - Heggviki (inkl vatn/avløp)	11 300
Posten vert føreslege nytta til opparbeiding av gang og sykkelveg på strekninga i planperioden. Delar av strekninga er kostnadskrevjande å opparbeide, og det er planlagt og naudsynt å legge med nye tekniske anlegg i grunn i samband med framføringa av gang og sykkelvegen. Traseval må og sjåast i samanheng med eventuell tursti / gang og sykkelveg vidare til Flåm. Ei førebels vurdering av prosjektet synar eit betydeleg masseoverskot som bør koplast til bruk ved utbygging av Smiebakken bustadfelt.	
Tursti Heggviki - Bøen	4 150
Posten vert føreslege nytta til etablering av tursti på strekninga. Ein tursti er mindre krevjande å bygge fordi ein kan føreta terrengmessig tilpassing og mindre strenge krav til utforming, sett i høve til ein gang og sykkelveg. Samla kostnad for prosjektet vil vere 8.150.000 – kr 4 mill blir overført til 2018.	
Kunstgrasbane	0
Posten vert føreslege nytta til utskifting av grasbane på Aurland Stadion. I tilknytning til dette vert det føreslege å avhende grusbana i Flåm som ein lekk i finansiering av tiltaket. Det blir føreslege at bana blir finansiert i 2018.	
Byggeprosjekt	
Heradshuset	4 000
Posten vert føreslege nytta til oppgradering av tekniske anlegg i Heradshuset, samt etablering av ventilasjonsanlegg. I tillegg vert det føreslege utskifting av tak, generell oppgradering av innvendige flater og måling av fasader.	
Smiebakken	12 000
Posten vert føreslege nytta til etappevis utbygging av bustadfeltet. Etappe1: Opparbeiding av leidningsnett og bygging av veg mellom snuplass på Øvre Rygg-Bjørgavegen Etappe 2: Opparbeiding av øvrig del av bustadfeltet. Ei slik utbygging er og i samsvar med reguleringsplan som legg opp til at bustadtomter nærast gardstunet til grunneigar i området skal byggast ut til slutt. Denne løysinga vil og gjere det mogleg for privat grunneigar å realisere bustadbygging i feltet, samstundes som at Aurland kommune kan krevje refusjon for tekniske anlegg frå privat grunneigar som ein lekk i finansieringa av utbygginga. Feltet er kostnadskrevjande og bygge ut som følgje av stort behov for støttemurar. Før anleggsarbeidet tek til må det utarbeidast ein utbyggingsplan som klargjer ansvarsfordeling mellom utbyggjar og den einskilde tomteeigar.	
Rassikring Nedre Brekke Flåm	4 500
Posten vert føreslege nytta til sikring av eksisterande busetnad på Nedre Brekke. Tiltaket kjem som følgje av at Aurland kommune har gjeve byggeløyve etter 1985, og at konkret vurdering av området frå NGI no løyser ut krav om sikring	
Skredovervåking – Flåmsdalen	1 500
Posten vert føreslege nytta til utplassering av måleutstyr i tilknytning til skredovervakning og vann i grunn. Prosjektet vert eit samarbeidsprosjekt mellom Aurland kommune- Jernbaneverket og E-Co vannkraft.	

Oppgradering bruer	5 000
Posten vert føreslege nytta til sikring av bruer ut frå utarbeidd tilstandsrapport. I 2014 vert det føreslege slutføring av Onstad bru.	
Anna	
Driftssentral Kommunal driftseining	0
Posten vert føreslege nytta til bygging av ny driftssentral på Tero. Kommunal driftseining er i dag lokalisert i Rutebilstasjon og i Rådhuset. Kommunal driftseining er ikkje hensiktsmessig organisert, med frammøte for tilsette på to plassar. Det blir tilrådd at arbeidet med driftssentral blir overført til 2018.	
Skifte av køyretøy/maskiner	900
Posten vert føreslege nytta til utskifting av køyretøy i dei ulike tenesteeiningane. Fleire køyretøy er av eldre dato og bør skiftast ut både av omsyn til trafikktryggleik og mye miljøkrav. Både innan heimesjukepleie og kommunal driftseining kan det vere aktuelt å nytte el/hybridløysingar, jf klimaplan for Aurland kommune	
Utskifting av kloakkpumpestasjon Orøyane	1 000
Posten vert føreslege nytta til utskifting av eksisterande kloakkpumpestasjon. Stasjonen er av eldre dato og ligg i flaumutsett område og må difor hevast for å unngå utilsikta forureining i elvi. Tilkopling av nybygg i området er og ei medverkande årsak til at stasjonen må skiftast.	
IKT – investeringar	3 200
Posten vert føreslege nytta til mellom anna nytt telefonsystem, e-post, PDA til helse, oppdatering av fagprogram i tilknyting til Visma	
Eigenkapitalinnskot KLP	1 400
Dette er styrking av eigenkapital i selskapet.	

Kommentarar til finansiering av investeringane:

Momskompensasjon:

All momskompensasjon på investeringane blir brukt til finansiering av investeringane. Dette er det krav om frå 2014.

Sal av tomter (Smiebakken)

Det er lagt inn at tomtosal vil starte i 2015.

Sal av bygg

Det ligg inne framlegg om seksjonering og sal av rutebilstasjon i 2014, sal av grusbane i Flåm i 2016 og ytterlegare sal av kommunal eigedom i 2017.

Refusjonar tekniske anlegg Smiebakken

Dette er refusjonar for tekniske anlegg frå privat grunneigar i samband med utbygging av tomtfeltet.

Refusjon rehabilitering symjehall

Spelemidlar.

Refusjonar skredovervåking Flåmsdalen

Her er det plan om å inngå eit samarbeid med finansiering med mellom Hamnevesenet og Flåm Utvikling.

Tilbakebetaling lån Statens Vegvesen

Dette er forskottering av utbetring av vegen Aurland – Lærdal som fylket skal betale tilbake i 2015 og 2016.

Trafikktryggleiksmidlar

Fylket gir trafikktryggleiksmidlar mellom anna til gang- og sykkelveggar.

Konsesjonsavgiftsfondet

Det vil bli brukt noko mindre av fondet til investeringar enn siste åra med tanke på å få bygd opp igjen fondet.

Bruk av lån

I 2017 vil det vere store investeringar, mellom anna symjehall og barnehage. På det tidspunkt vil ein ha kome ned i lånegjeld i tråd med tidlegare lån. Framleis vil bruken av lån vere mindre enn det me betaler i avdrag.

Overført frå drift

Det ligg inne ei overføring frå drift dei 3 siste åra med tilsaman 7,9 millionar. I 2015 og 2016 er overføringane avsett til fond for å kunne ha ein "investeringsreserve"